

MŪSŲ LIETUVA

NR. 44 (1422) XXVII 1975 M. SPALIO-OUTUBRO 30 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

RASYKIM SAVO ISTORIJA

Pasitaiko žmonių, kurie skundžiasi pažįstą Lietuvos istorijos tik senovę ir Nepriklausomybės laikus. Neretas tarp 1500 ir 1800 metų jaučia žinių stoką ir spragą, kuri bendrai mažiau pažįstama, mažiau ir aprašyta.

Kai kurie Lietuvos istorijos bruožai taip pat mažiau pažįstami ar sunkiau šaltiniuose prieinami, pavyzdžiui, medicinos istorija, senovės lietuvių tikėjimas, švietimas Didžiojoje Lietuvos kunigaikštijoje ir panašiai.

Žinoma, ne tik patys „šalti“ daviniai yra istorija. Kiekviena knyga rašoma pagal dėsnius, kurie padeda faktus atrinkti. Gal todėl daugiau žinome apie lietuvių ryšius su slavais negu su Vakarų Europa, arba labai pabrėžiame istorinius įvykius liečiančius rusų ar lenkų valdžią.

Stambi Sventojo rašto dalis yra Izraelio tautos istorija, rašyta pagal kiek kitoki istoriografijos dėsnį – istorinius įvykius išaiškinti pagal Dievo veikimą tautoje ir ryšius su juo. Taip kartais lietuvių aiškina savo istoriją, nuo tokių labai griežtų pažiūrų (Lietuvos nelaimės yra Dievo bausmė) iki labai viltingų (Dievas teleidžia kentėti tiems, kurių tikėjimas stiprus.)

Dievo ranką ir žodį savo istorijoje randa latviai baptistai, parašę stambia savo praeities knygą Brazilijoje (žr. M L nr. 43). Ne tik autorius Osvaldo Ronis, bet ir patys 1890-1972 metų veikėjai istorinius įvykius vertina religiniu būdu, kaip Šventajame rašte, bandydami išskaityti Dievo žodį gyvenimo įvykiuose, nuotykiuose, nelaimėse, džiaugsmėse.

Visų pirma, kviesdami iš Latvijos savo tautiečius, kalba apie „pažadėtąją žemę“ toli nuo Europos karų ir siaubų. Laiškuose ir spaudoje, poezijoje „kalba apie žavingą Braziliją,“ kurioje imigracijai istorinius įvykius vertina religiniu būdu, kaip Šventajame rašte, bandydami išskaityti Dievo žodį gyvenimo įvykiuose, nuotykiuose, nelaimėse, džiaugsmėse.

Religinį transatlantinių keleivių įsitikinimą paliudija įvykis Santos oaste, kur tarp 1922 VIII ir 1923 X atplaukė vienuolikoje laivų su būsimais didžiausios latvių kolonijos 2.223 gyventojais.

„Kai 453 latviai baptistai įėjo į imigrantų valgyklą pirmajam valgiui, niekas maisto nepalietė. Tarnautojai ženklais bandė paaiškinti, kad galima valgyti, o imigrantai galvos judėsiu atsakė, ne. Subėgo visi tarnautojai žiūrėti, kas bus... Staiga tyła, ir gilus baritonas iš salės pakraščio pradėjo giesmę, kurią visi tęsė keturiais balsais: „Šventas, šventas, šventas, Viešpats.“ Vienas tarnautojų pastebėjo: „Tikrai tai šventi žmonės.“

Nuvykę į koloniją „Varpa“ (Tupā valsčiuje), peržengė miškus ir upes, visų pirma dėkojo Dievui. Ir mokėjo nelaimės suprasti tikėjimo akimis, nekaltindami kitų tautų ar gyventojų ar paties Dievo.

Kai valdžia neišpildė pažadų apmokėti kelių statybos ir kitų įsikūrimo išlaidų, paaiškina, „kad savo darbu iš kolonijos ištiesė praturtiną Braziliją.“

Kai mokytojams buvo sunku vaikus po atviru dangumi džiunglėse mokyti, nes aplink skraidė spalvotos peteliškės, šokinėjo sagūi beždžionės, triukšmavo paukščiai, paaiškina - „bet viskas buvo dar viena priežastis garbinti Dievą savo stebuklingame sutvėrime.“

Kai atsirado keli tos pačios žemės savininkai, latviai kreipėsi į Dievą pagalbos, ir bylos laimėjimas sutvirtino pasitikėjimą Dievu.

Per prekybą su aplinkinėmis kitų tautų kolonijomis ir su brazilais bendrai, latviai baptistai įsteigė savos tikybos misionierių tinklą, kuris veikia dar šandien.

Pati „Varpos“ kolonijos valdžia buvo religinė, nes sumanymai ir siūlymai visuotiniam susirinkimui jau būdavo iš anksto išgildinti „pranašų būstinėje“ - dvasiškių taryboje.

Visa 634 psl. istorijos knyga dvelkia giliu religiniu įsitikinimu.

Nėra būtina, kad rašydami Brazilijos lietuvių istoriją ją rašytume teologinėmis akimis, nei pabrėžtume įvairių ilgamečių lietuvių veikėjų religinių įsitikinimų pagrindą.

Bet savo tarpe tą lietuvių Brazilijoje ir pačią visos lietuvių tautos istoriją galime vertinti latvių baptistų pavyzdžiu, tuo pačiu gyvendami ir nuotaiomis, apsireiškančiomis „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje,“ kuri tautiškumo neatskiria nuo tikėjimo, kuri siekia tiek religinio tiek tautinio išsilaisvinimo. AS.

BAZARAS

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO NAUDAI

Rengia Lietuvių Sąjunga - Alianča

Ateikite ir atsiveskite savo pažįstamus, nes čia rasite labai gražių daiktų.

Galėsite pasirinkti kalėdinių dovanų savo artimiesiems už daug pigesnę kainą.

BAZARAS įvyksta š. m. LAPKRIČIO MĖN. 15 - 16 d.d. L. Sąjungos-Alianča rūmuose, rua Lituania 67, Mokoje, telef. 292-1434.

Ateikite, ir nesigailėsite!

PLJ Kongreso Finansų Komisija

Lietuvos praeitis pavojinga

Laisvąjį pasaulį pasiekė „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 18 numeris • Štai jo ištrauka

Pastaraisiais metais dar uoliau stengiamasi sumažinti praeities lietuvių kultūros įtaką, nustumti užmarštin jos ryškiausių ir garsiausių kūrėjų palikimą, iškeliant ir liaupsinant vien tik tarybinio laioktarpio komunistinius veikėjus. Tautos istoriją bandoma suskleisti keliasdešimties metų rémuose, pradėdant ją nuo 1917 m. Šią vasarą Vilniuje įvykusioje Pabaltijo istorikų konferencijoje įsakmiai buvo pabrėžta istorikams visą dėmesį nukreipti į tarybinį laikotarpį. Be abejo, tai iš anksto suplanuota ir nuosekliai vykdoma tautos praeities kultūros ignoravimo politika.

* * *

Praėjusiais metais triukšmingai buvo švenčiamos 30-sios „išvadavimo“ metinės. Sukviesta ir vaišinta daug „vaduotojų“, kurių nemaža dalis visiškai nedalyvavo karo veiksmuose Lietuvos teritorijoje. Pristatyta naujų paminklų Lietuvai nenusipelnusiems asmenims, kiekviename rajone pastatyti „išvadavimo“ atminimui skirti akmenys, nesigailėta didelių lėšų tarybinių karių kapinėms išpuošti.

Šią vasarą dar triukšmingiau atšvęstos 35-sios tarybų valdžios Lietuvoje atkūrimo metinės.

LIŪDNA ŽINIA IŠ LIETUVOS:

PALAI DOTAS VYSKUPAS

Rugsejo 25 d. Telšiuose mirė vysk. Juozas Pletkus po sunkios ligos. Palaidotas spalio 2 d. šalia vyskupo P. Maželio Telšių katedros šventoriuje, dalyvaujant gausiam būriui kunigų ir miniai tikinčiųjų. Velionis buvo gimęs 1895 m. gegužės 22 d. Gujėnų k., Grinkiškio vls., Kėdainių aps. Kauno kunigų seminariją baigė 1921 m. ir gegužės 5 d. buvo išventintas

Nesigailėta Rusijos svečiams brangių vaišių, Lietuvos kurortų, pastatyta naujų „atminimo“ akmenų, naujų paminklų Lietuvai nežinomiems asmenims.

* * *

Sintautiečiai prašo savo mokyklą pavadinti Pr. Vaičiūčio vardu ir nesulaukia teigiamo atsakymo, o Lietuvos miestų gatvės be jokio vargo pavadinamos dar nemirusių maršalų vardais.

Kiek Lietuvos motinų nežino, kur palaidoti pokario metais jų sūnūs ir dukros! Kiek nežinomų kapų tundroje ir taigoje! Kas ir kada Stalino siautėjimo meto aukoms pastatys bent vieną simbolinį paminklą?

Per vienerius metus išnyko visi Prūsijos vietovardžiai. Žuvusios kovoje už savo laisvę tautos atminimui pagerbti nepaliktas nė vieno vietovardžio. Kas turėjo teisę užbraukti visą šio krašto praeitį ir jo istoriją pradėti nuo 1945 metų?

Ar to paties nesiekama ir dabar, nuosekliai ignoruojant ir nutylint garbingą Lietuvos praeitį?

(Šis „LKB Kronikos“ skaitytojo laiškas atspindi daugelio lietuvių skausmą dėl Lietuvos praeities ignoravimo. — Red.)

kunigu. Vikaravo Kaltinėnuose, klebonavo Papilėje, Gargžduose ir kitose Žemaitijos parapijose. Mirus vyskupui P. Maželiui, Telšių vyskupijos kapitula išrinko jį vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros valdytoju 1966 m. birželio 15 d. Apaštališkuoju administratorium paskirtas 1967 m. kovo mėnesi. Vyskupu išventintas 1968 m. vasario 25 d. Telšių katedroje. Komunistinė spauda, skirta išsvijai, pastebi: „Būdamas gero būdo, mokėdamas orientuotis sudėtingo visuomeninio gyvenimo sąlygomis, suprasdamas tikinčiųjų darbo žmonių reikalus, velionis buvo visų gerbiamas“. (Sakinio nesklaidumas verčia manyti, kad jis verstas iš rusų kalbos).

Nenugalima laisvės dvasia

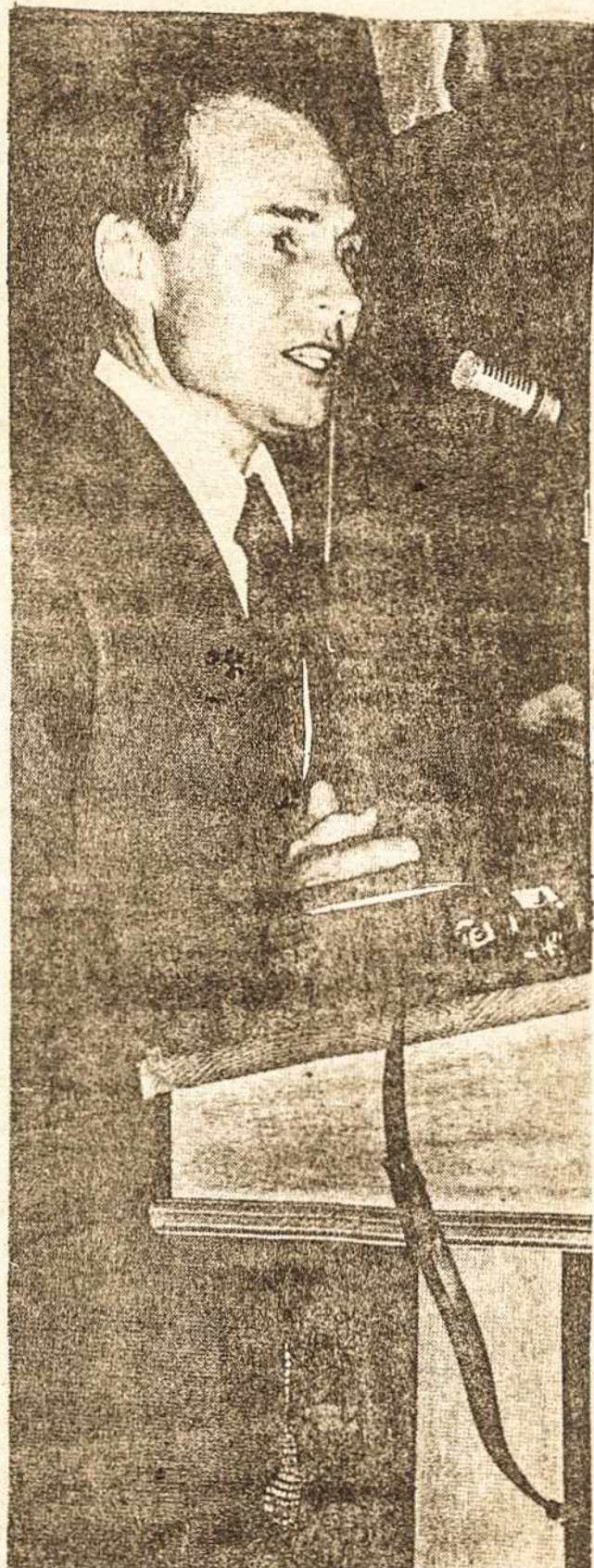
Ukrainiečių spauda apie Simą Kudirką

ROMAN RAKHMANNY

Šis straipsnis buvo išspausdintas ukrainiečių dienraštyje ir penkiuose savaitraščiuose Š. Amerikoje, Europoje ir Australijoje. Jo autorius gyvena Montrealyje ir turėjo progos susitikti su S. Kudirka. Čia pateikiame straipsnio vertimą su nežymiais praleidimais. RED.

Prieš Kudirkos bylos pradžią augščiausias Sov. Sąjungos teismas ir prokuratūra, sovietų pareigūnai, sovietų spauda paskelbė jį valstybės išdaviku. Jis atsisakė oficialaus gynybos advokato patarnavimų, pareikšdamas: "Jei gynybos advokatas yra sąžiningas žmogus ir sąžiningai mane gins, statys save į pavojų ir pakenks sau kaip advokatui. Bet jei jis yra nesąžiningas žmogus, atliekas tik antro kaltintojo vaidmenį, kaip tai dažnai pasitaiko politinių bylų metu Lietuvoje, manau, kad mano atvejis, nors ir komplikotas, nereikalingas antro kaltintojo".

Jis atsisakė prisipažinti kaltu kaip Sovietų Sąjungos išdavikas dėlto, kad savo tėvynės Lietuvos neišdavė. "Aš nelaikau Rusijos, kuri šiandien žinoma Sovietų Sąjungos vardu, savo tėvyne" — pareiškė jis samdiniams teisėjams.

Simo Kudirkos byla, sudaryta politiniais sumetimais, buvo svarstoma politinės agitacijos ir ideologinių prietarų atmosferoje, kuri buvo nesuderinama su rimto teismo procesu. Jis vyko tokioje atmosferoje, kuri, švelniai išsireiškiant, buvo priešinga teisingumui. Be to, gynybos advokatas tuo pačiu metu turi būti savo kliento gynėjas ir įvestos santvarkos atstovas. Jei jis sąžiningai gins klientą, atrodys priešingas valstybei. Tokiu būdu sovietų advokatas atsiduria tarp politikos ir įstatymo. Kadangi įstatymas Sov. Sąjungoje turi pagaliau nusileisti politikai, gynybos advokatas negali atlikti savo vaidmens kaip kaltinamojo gynėjas, nebent jis būtų laisvas nuo politinės vergijos.

Vis dėlto, nepaisant politinio spaudimo, įtemptos teismo atmosferos ir mirties baismės grėsmės, Simas Kudirka priminė teisėjams visus nusikaltimus, kuriuos padarė ar kurstė padaryti Maskvos vyriausybė prieš jo tėvynę Lietuvą. Jis ypač pabrėžė nekaltų vyrų, moterų ir vaikų žiaurų ištrėmimą į milžiniškus Sibiro plotus 1941 m. birželio mėn. "Per 400.000 lietuvių buvo deportuota", pasakė jis pareikšdamas kaltinimus. "Iš šių 150.000 žuvo Sibire".

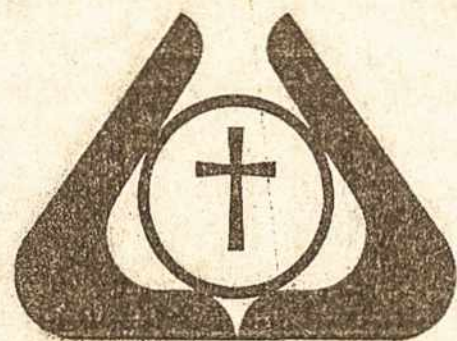
Kudirka neprašė nei gynybos liudininkų, nei pats liudijo savo naudai. Jis pareiškė: "Aš galiu tikrai prašyti augščiausią Sovietų Sąjungos teismą ir (Maskvos) vyriausybę gražinti nepriklausomybę mano tėvynei".

"Ir kaip kaltinamasis įsivaizduoja tą nepriklausomą Lietuvą?" — pašaipiai paklausė pirmininkaujantis teisėjas. Klausimas, atrodo, buvo tęsinys puolimų, nukreiptų į Simą Kudirką.

"Mano supratimu nepriklausoma Lietuva yra laisva, suvereni valstybė, neokupuota svetimos kariuomenės" — atsakė kaltinamasis, — "tai valstybė su savo tautine administracija, teismais ir laisva, demokratine rinkimų sistema; valstybėje, kokią aš įsivaizduoju, piliečiai nėra pavaldūs svetimos valstybės įstatymams. Šiandieninėje Lietuvoje Rusijos įstatymai yra primesti ir privalomi. Nepriklausomoje Lietuvoje tokių teismo bylų, kaip mano šiuo momentu, nebūtų".

Numatydamas mirties bausmę, Simas Kudirka prašė teisėjus iškviesti kunigą į jo kalėjimo vienutę... Jis buvo nuteistas dešimt metų griežtos koncentracijos stovyklos. (...)

Girtinas jo šeimos ir draugų elgesys rodo didžiai išugdytą asmeninį ir tautinį garbės jausmą lietuvių, kurie gyvena tokiose pat sunkiose sąlygose, tragiškoje aplinkybėse, kaip ukrainiečiai ir kitos Sovietų Sąjungos tautos.

LIETUVIAI TARPT. EUCHARISTINIAM KONGRESE

Pasaulinio masto tarptautinis 41-asis Eucharistinis Kongresas bus Philadelphijoj (JAV) 1976 m. rugpjūčio 1-8 dd. Lietuviai tam Kongresui taipgi ruošiasi. Philadelphijoj sudarytą komitetą globoja visi laisvojo pasaulio lietuviai vyskupai, garbės pirmininkai visi lietuviškų parapijų klebonai. Atsakingas pirmininkas - kun. Kazimiera Pugevičius, vicepirmininkas - kun. K. Sakauskas.

Komitetas jau daugiau pusė metų darbuojasi. Štai kas numatyta padaryti 41-ojo Eucharistinio Kongreso proga:

1. Išleisti d-ro V. Vardžio rašomą knygą anglų kalba apie Lietuvos Bažnyčios dabartinę padėtį.

2. Paskleisti tūkstančiais trumpesnę brošiūrą tarp kongreso dalyvių apie Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje.

3. Kviesti Čiurlionio ansambli atlikti premjerą lietuviškų kankinių Mišių, kurias rašo prof. A. Mikulskis.

4. Lietuviško religinio meno paroda skaidrių forma.

5. Religinis koncertas.

6. Agapė.

7. Lietuviškos religinės tautodailės paroda.

Bus atnašaujamos kiekvieną dieną šv. Mišios lietuviams, lietuviai dalyvaus tautybių eisenose ir kituose kongreso parengimuose.

LIETUVOJE

Į Vilnių suvažiavo ambasadoriai

Okupuotoj Lietuvoj vienu kartu rugpjūčio 20 - 22 lankėsi daug žymių užsieniečių: diplomatų, politikų, visuomenės veikėjų, žurnalistų, mokslo ir kultūros darbuotojų. Tarp jų buvo Tanzanijos, Indonezijos, Jordanijos, Peru, Kuwaito, Portugalijos, Sufano, Bolivijos, Siera Le-

one, Lenkijos, Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Austrijos, Singapūro ambasadoriai. Sirijos, Brazilijos, Argentinos ambasadų reikalų patikėtiniai, JAV, Rytų Vokietijos, Bulgarijos, Prancūzijos generaliniai konsulai iš Leningrado, Lenkijos generalinis konsulas iš Minsko ir kiti. Pirmą dieną svečiai apžiūrėjo Vilnių, jo universitetą ir kitas vietas bei įstaigas. Vakare sovietinės Lietuvos valdžia suručsė svečiams iškilmingą priėmimą. Sovietų pastatytos valdžios galva J. Manišis ir Indonezijos ambasadorius pasikeitė tostais. Rugpjūčio 21 - 22 svečiams buvo rodomas Kaunas. Trakai ir Rumšiškėse liaudies muziejus (Kom. "Tiesa", rugp. 20 - 22 ir "Valskiečių Laikr." rugp. 21) (E.)

HELSINKIO ATGARSIAI

Helsinkio "Baigminį aktą" vilniškė kompartija sutiko specialiais darbininkų mitingais Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Alytuje, Kėdainiuose bei kituose okupuotos Lietuvos miestuose. Pagrindinę mintį išreiškia "Tiesoje" paskelbta Kauno P. Ziberto šilko kombinato nuotrauka su šūkiu: "Vieningai pritariame pasitarimo Helsinkyje išdavoms!" Visose imonėse kalbėtojai džiaugiasi to pasitari-

mo atnešta taika, neužmiršdami pabrėžti sovietų kompartijos vado L. Brežnevo nuopelnų ir pačios partijos indėlio. Aiškiai matyti, kad išakymas organizuoti mitingus buvo gautas iš Maskvos. Visi mitingai užbaigiami beveik vienodu išpareigojimu pirma laiko įvykdyti devintojo penkmečio planus ir našiu darbu sutikti sekančiais metais įvyksiantį XXV sovietų kompartijos suvažiavimą. Dalį "Baigminio akto" principų deklaracijos paskelbė "Tiesa", "Komjaunimo Tiesa" ir "Valskiečių Laikraštis". Paskelbtų principų tarpe buvo daug lietuviams pasakantis sienų neliečiamumas bei teritorinis vientisumas, o taip pat ir pilnas žmogaus teisių užtikrinimas, kurį nuolatos laužo sovietinis Lietuvos okupantas.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA

MŪS ŠIRDYJE VISADA!

Ką reiškia LTSR?

Lietuva dabar yra pavadinta Lietuvos Tarybų Socialistine Respublika, arba sutrumpintai LTSR. Lietuvių tauta tas keturias raides taip skaito: L — Lietuva, T — tave S — smaugia R — rusas, arba L — Lietuvos T — taukus S — suėdė R — rusai.

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO TREČIOJO KONGRESO REIKALU

JAU TIK DU MENESIAI LIGI III PL JAUNIMO KONGRESO!

LIETUVI, KONGRESO PASISEKIMAS TAVO RANKOSE!

VALDYBA RENKASI KAS SAVAITĖ

Brazilijos jaunimo kongreso komiteto valdyba nuo lapkričio 3 d. posėdžio Sąjungos rūmuose pradės rinktis kas savaitę, pirmadieniais, 20:30 val.

Paskutinis spalio mėn. posėdis įvyko 23 d. Sąjungos-Alliança pirm. Aleksandras Bumbulis pranešė apie Sąjungos ruošiamą Jaunimo kongreso bazarą lapkričio 15-16.

Finansų komisijos išdinininkas Jonas Tatarūnas ištyrė Naujų Metų sutikimo orkestro kainas čia São Paule, kadangi dėl techniškių kliūčių Neo-Lituanų orkestras iš JAV nebeatvyks. Algirdas Sliesoraitis, atstovaujantis Parengimų komisijai, pranešė apie susitarimą su bufeto bendrove N. Metams.

Turizmo komisijos Kristina Valavičiūtė ir Stasys Maželis jau užsakė autobusus iš SP į Buenos Aires ir iš Porto Alegre į São Paulo. Lieka dar susitarti su TTL autobusų bendrove Porto Alegre, su kuria ryšius palaiko ten gyvenanti Daina Vasiliauskaitė. (Pagal A. Sliesoraitį, TTL reiškia „Transportas tik lietuviams.“)

Sąjungos pirmininkas taip pat pranešė, kad A. Boguslauskas, Lufthansa bendrovės atstovas São Paule, Sąjungai padovanojo vieną bilietą į Buenos Aires kovo mėnesį pirmą skrydį atliekančiam naujam lėktuvui. Sąjunga šį bilietą perleidiu kongreso komitetui kaip premiją Jaun. kongreso lietuvaitėi.

Spaudos-informacijos komisijos Halina Mošinskienė su Alfonsu Petraičiu jau ruošia straipsnius ir kitą medžiagą Brazilijos JK leidiniui.

Prel. P. Ragažinskas siūlo kongreso pamaldas švęsti São Paulo katedroje ir taip pat pasiūsti Brazilijos valdžiai memorandumus.

Apie trijų kraštų posėdį Porto Alegre pranešė Daiva Vaitkevičiūtė ir A. Saulaitis.

TRYS KRAŠTAI SVARSTĖ LĖŠAS

Porto Alegre, dvilyktajame trijų kraštų (Arg., Br., Ur.) pasitarime pusę posėdžio laiko buvo skirta finansiniams klausimams, kadangi dalyvavo iš Buenos Aires Alfredas Ruplėnas, iš Montevideo Romas Mačanskas, o Brazilijos finansų komisija savo siūlymus buvo padavusi raštu iš anksto.

Iki posėdžio datos (spalio 18-19) Argentina jau buvo suradusi 220 nakvynės šeimose, (iš 350 šeimų

vynės šeimose, Urugvajus 150 vietų lietuvių šeimose (iš 350 šeimų sąrašė), o Brazilija jau 80.

Nelida Zavickaitė, viena pagrindinių pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų Argentinoje, kur š.m. gruodžio 18 d. prasidės kongresinė stovykla Nuotr. D. Vaitkevičiūtės

Lito investicijų firmos vedėjas New Yorke L. Vebeliūnas, atvyksta į Pietų Ameriką kongreso proga, kiekviename krašte susitiks su lietuviais, kurie domisi prekyba, ir taip pat kalbės su jaunu apie ekonominę lietuviškojo gyvenimo pagrindą.

Posėdyje prašyta, kad visas kongrese dalyvaujantis jaunimas atsivežtų savo tautinius rūbus šokių šventei, Kalėdinėms apeigoms ir kitoms progoms, kadangi tai labai išpūdinga patiems lietuviams ir kitataučiams.

Finansiniai klausimai lietuvių JK mokesčius, pinigų keitimą ir mokėjimą tarp kraštų, apdraudą, finansinę kartoteką, registracijos eigą ir panašiai.

KVIEČIA LIETUVIUS MENININKUS

Jaunimo kongreso metu São Paule vyks lietuvių dailininkų paroda. Brazilijos lietuvių kilmės dailininkai, tapytojai kviečiami jau iš anksto savo darbus parodai ruošti. Data ir vieta bus pranešta vėliau.

Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje kongreso metu vyks fotografijų paroda. Lietuviai fotografai kviečiami savo darbus paruošti ir dalyvauti.

RYŠIAMS IEŠKO RADIO MEGĖJŲ

Kadangi Jaunimo kongresas artėja, o laišakai ilgai užtrunka ir telefonu ar telegrafu pranešinėti labai brangu, JK komitetas kreipiasi į ML skaitytojus, prašydamas pranešti apie lietuvius ar lietuvių draugus, kurie yra radijo mėgėjai, turi siūstuvus ir priimtuvus.

Buenos Aires jau surastas asmuo, o ligi šiol per Argentiną gautas Santo André mieste kontaktas.

NAKVYNIŲ KOMISIJA

Telefonai ir adresai:

Petras ir Roseli Bilevičiai – R. Inhagapi, 65 – tel. 274-4047
Vytautas Bacevičius – R. Pedro de Godoi, 396 – tel. 63-9343
Angelika Trūbienė – R. Marechal Malet, 451 – tel (darbo) 273-0338.

Arnaldas Žizas – R. das Heras, 1248.

P. ALEGRE LIETUVIŲ SEIMOS GLOBOJO KONGRESO POSĖDĮ

Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus atstovų posėdžio dalyvius spalio 17-21 dienomis globojo trys lietuvių šeimos.

Automobiliu iš Montevideo atvykę Romas ir Birutė Mačanskai su dukrele Audra apsistojo pas prekybininką Joną Čėčiną Higienópolis srityje.

Argentinos atstovai Alfredas Ruplėnas, Viktoras Barzdžius ir sesuo Ignė Marijosiūtė, taip pat automobiliu atvažiavę, apsigyveno Indriūnų šeimoje, kuri visus posėdžio dalyvius sekmadienį pakvietė pietų į Teresópolis Tenis Clube.

Iš São Paulo autobusu nukeliavę Daiva Vaitkevičiūtė ir kun. A. Saulaitis buvo pas Svetislovą ir Aidą Vasiliauskus, kurių bute ir visi posėdžiai vyko. Vasiliauskai nesigailėdami pasitarimo dalyvius maitino, vaišino, globojo daugiau kaip dvi dienas.

Šis dvilyktasis bendras trijų kraštų posėdis buvo trečias Porto Alegre mieste, maždaug pusiauokėlyje tarp Buenos Aires ir São Paulo.

J. Čėčinas, Pr. Indriūnas ir S. Vasiliauskas su šeimomis Jaunimo kongresui yra paskyrę po tūkstantį kruzeiru.

ARGENTINA IŠRINKO ATSTOVUS

Spalio 6 d. Jaunimo kongresui buvo išrinkti šie atstovai:

Juozas Deveikis, 26 m., šokęs Rambyno grupėj, II PLJK atstovas, Susivienijimo vicepirmininkas.

Angela Kisieliūtė, Lietuvių centro narė, šv. Cecilijos choro narė, dalyvauja III JK ruošoje.

Marija Barzdžiūtė, 24 m., IJK atstovė, redaguoja ir iliustruoja kongreso laikraštėlį „Argentinos jaunimas“, baigusi mokytojų seminariją, studijuoja meną, dalyvavo „Ateities“ šokių grupėj.

Kęstutis Mikalonis, 30 m., inžinerijos studentas, aktyviai dalyvauja III PLJK techninėje komisijoje, Lietuvių centro valdybos narys.

Liliana Burbaitė, 24 m., baigusi ekonomiją ir sekretorės kursą, priklauso Lietuvių centrui, dalyvauja kongreso ruošoje.

Graciela Markūnaitė, 24 m. ekonomijos studentė, priklauso tautinių šokių grupei.

Ana Butrimaitė, 22 m., trejis metus priklauso šv. Cecilijos chorui, padėjo suorganizuoti „Ateities“ šokių vieneta, dalyvavo V PALKe São Paule, prisidėda prie JK ruošos darbų.

Antrininkais išrinkti: Cėlia Mičiūdaitė, 16 m., Rikardas Bakaitis, 18 m., Nelida Burbaitė, 30 m.

Dar laukiama pranešimo apie Argentinos atstovus iš Rosario, Cordoba ir Beniso.

KONGRESO INFORMACIJOS TARNYBA persikėlė į naujas patalpas, Romo Sakadolskio naują gyvenvietę. Visais reikalais kreiptis: 805 Houston Ave., Apt. 4, Takoma Park, MD 20012, EUA.

JAUNIMO KONGRESO KALENDORIUS

Lapkričio 9, PLJK jaunimo studijų diena, R. Juatindiba, 28 (laikas bus paskelbtas vėliau)

Lapkričio 25, baigiasi registracija važiuojančių į Argentiną ir Urugvajų Jaunimo kongreso ekskursija.

Gruodžio 6-7, PLJK trijų kraštų paskutinis bendras posėdis, Buenos Aires.

Gruodžio 17 ar 18, autobusai su jaunimu ir kongreso svečiais išvyksta iš SP į Buenos Aires.

Gruodžio 20, Jaunimo kongreso stovykla prasideda prie Buenos Aires, Pilar mieste.

Gruodžio 25, stovykloje kalėdinė šventė.

Gruodžio 26, Jaunimo kongreso šventė („atidarymas“) San Martin teatre, Bs. As.

Gruodžio 27, Talentų vakaras, Montevideo, Urugvajuje.

Gruodžio 28, Montevidėjuje Kongreso menų mugė ir šokių vakaras.

Gruodžio 29, autobusai išvyksta iš MVD į São Pauli.

Gruodžio 31, Naujuju Metų sutikimas, Clube Homs, Av. Paulista.

Sausio 1 - 6, PLJK Studijų savaitė Itaiaci, Vila Kostka.

Sausio 1 - 6 ir 8-9 svečių ekskursijos po São Paulo, Rio de Janeiro ir kitur.

Sausio 6, 19:30, Jaunimo kongreso uždarymas ir tūkstantinio vėjus diplomų itekimas, Palácio das Convenções, Anhembi.

Sausio 7, Kongreso tautinių šokių šventė.

Šiame kalendoriuje dar bus įtraukti kiti renginiai: parodos, ekskursijos, pamaldos, vakarienės, apeigos prie paminklų, svečių atvykimo datos ir panašiai.

V PALKas PERDUODA 6.612,59

Penktojo Pietų Amerikos Lietuvių kongreso finansų komisija šią savaitę Trečiojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso finansų komisijai 6.612,59 kr. čekį.

Iš 1973 metų pradžioje įvykusio kongreso likutis Cr\$5.386,00 buvo investuotas iki š. m. spalio 17 d., pritaugęs 1.226,59 palūkanomis. VPALKo finansų komisija rugsėjo 26 posėdyje nutarė šią sumą perduoti Jaunimo Kongresui.

PALKo finansų komisijos pirm. Jonas Valavičius, išd. Jonas Bagdžius, sekr. Joana Satkunaitė, nariai Ona Guigienė, Geny Baltušienė, Vitas Tumas.

SUGESTIJA

iš KANADOS:

LIETUVOS ŽENKLAI

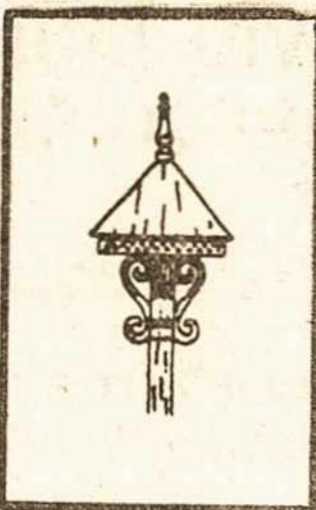
Jau kelintą kartą matau automobilį, kurio gale, aiškioje vietoje, pritaistas voko didumo skydas su tautinėm spalvom bei aiškiu angliškų šalies pavadinimu. Skydas emaliuotas, pritaikytas prie automobilio spalvos. Išivaizduokime sau lietuviškas spalvas ir įrašą "Lithuania". Tai, be abejonės, padėtų kitataučiams neužmiršti Lietuvos. Vien tik Vytis ar Gedimino stulpai, kaip iki šiol, kur nors ant lango, vargiai patraukia kitataučių akis. Neleiskime pasauliui užmiršti Lietuvos vardo.

Stebėtojas

MOTERS PASAULIS

Šį skyrių redaguoja Halina Mošinskienė.
Raštus ir pageidavimus siųsti R. Prof. Joāo Ar-
ruda, 176, Perdizes, São Paulo, E.S.P. Telefon.
65-09-07.

MOTERS UŽDAVINYS yra kurstyti ir saugoti tą šventąją ugnelę, kuri rusena žmogaus sieloje — ABSOLIUTO, TOBULYBĖS, AMŽINYBĖS troškimą.

M. Pečkauskaitė

Aloyzas Baronas

PASKAITININKĖ

Mane ne kartą kvietė kalbėti jaunoms mergaitėms, o kartais ir berniukams, bet aš pasidariau kalbėtoja tik atsitiktinai. Ir klausiantiems apie ką aš kalbu, galiu čia pakartoti, nors suglaustai, ir kad aš kalbu tiesą, kiekvienas gali matyti iš mano veido.

Gera būti giriamam ir aš tai puikiai žinau, nes mano vyras nuolat mane girdavo, jis džiaugdavosi, kad aš gražiai nuaugusi, kad mano gražios kojos, rankos ir skruostai. Aš nepasakyčiau, kad tai man nepatiko, nors ne kartą buvau skaičiusi ir girdėjusi, žmogui daug svarbiau vidinis, o ne išviršinis grožis. Bet aš per daug tuo netikėjau, nes maniau, kad geru galima būti ir gražiam.

— Tu mano gražuole, sakydavo man vyras ir aš buvau laiminga. Aš stengdavusi gerai rengtis ir šypsodavusi kai mane smalsiai akimis sekdamas vyrai ir pavydėdavo moterys. Aš buvau girdėjusi, kad gražios moterys du kartu miršta, pirmą kartą tada, kada jos nustoja patrauklumo, bet aš tuo nesirūpinau, nes man atrodė, kad visa tai bus labai greitai, už daugelio metų. Aš niekada nesvarsčiau ar vyras mane mylėtų, jeigu aš nebūčiau tokia graži, man visa buvo nesvarbu, nes žinojau, kaip yra šiuo metu ir to man užteko.

Mes susilaukėme berniuko. Po gimdymo aš gerokai nutukau ir pastebėjau vyro susirūpinimą. Mes džiaugėmės mūsų kūdikiu, bet vyras susirūpinęs žiūrėjo ką aš valgau, net rūkyti nebedraudė, kad tik aš numesčiau svorio, kad vėl tapčiau tokia, kokia buvau. Tiesa, mane tai truputį erzino, toks vyro susirūpinimas ir įkyrumas, bet juk pagaliau visi daktarai ir sveikatos patarėjai kalbėjo, kad reikia būti liesam ir kodėl aš turėjau pykti ant vyro už tokius patarimus. Bet man buvo neramu vien todėl, kad jis rečiau bepasakydavo „Mano gražuole“. Tai kėlė rūpesčio ir aš bet kokia kaina stengiausi likti graži ir patraukli.

Gražiai moteriai daug kas atleidžiama. Jei neišvirei ar blogai išvirei pietus, jei kur nors užtrukai ar ko nepadarei ką privalėjai padaryti, nusišypsai ir žinai, kad tau bus atleista. Kad žmogus yra daugiau negu gražus veidas ir kojos, žinojau visada, bet įvertinau tik daug vėliau.

Mes laikėmės neblogai. Turėjome pakankamai pinigų, gyvenome nedideliame priemiesty, savo neprabanguose, dailiuose namukuose. Vyras į darbą važinėjo traukiniu į miesto centrą, o aš jei kada reikėdavo, važinėjau mašina.

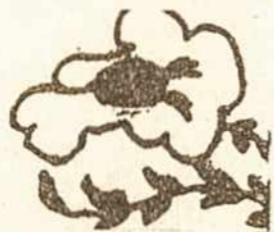
Kartą buvo vasaros popietė. Priemiesčio medžiai po lietaus buvo žali, atrodė kvėpėjo visos žolės ir plačios prie gatvės pievelės. Išisodinusį berniuką,

kaž, važiauvau į krautuve jam pirkti batukų. Maniau kol vyras sugrįš suspėsiu apeiti porą krautuvių, po kurias pasi-vaikščioti net ir be reikalo visada būdavo malonu.

Gatvė buvo vienos krypties. Staiga aš šūktelėjau ir užsimerkiau, viena ranka sulaikiau berniuką ir sustabdžiau automobilį. Iš priešingos pusės atlėkė, girto, kaip paskui paaikėjo vairuotojo valdomas automobilis, ir aš nieko daugiau neatsimenu.

Pabudau ligoninėje apraišiota ir stauga viską prisiminiu. Viena akis ir veidas buvo užrištas, nevaldžiau kojos ir rankos, bet aš buvau gera motina ir prietemos užpiltoj palatoj paklausiau angliškai:

— Kur mano berniukas?

— O, jis visai sveikas, — atsakė mano vyras, kurį tik vėliau tepamačiau sėdintį ant kėdės gale mano lovos. Aš nusišypsojau, bet tik po to supratau, kad mano lūpų nematyti. Buvau visa sutvarstyta, sulaužyta ranka, iškeltas kojos kaulas, subraižytas veidas ir krūtinė. Vaistų perpildyta ne iš karto pajutau viso to baisumą, bet matyt mano vienoj neužrištoj aky vyras pastebėjo nustešimą ir pasakė:

— Vidiniai organai, atrodo, nesužaloti. Gerai, kad mūsų mašina buvo sunki. Bus gerai, pasveiksi.

Aš tylėjau ir galvojau. Mane užliejo baimė ir mano neužrištoj aky pasirodė ašara.

— Bus viskas gerai, nesirūpink, — tarė vyras, — malonu, kad tu atsibudai, — jo balsas buvo pilnas susirūpinimo ir kartumo.

Norėjau tada paklausti, kaip mano veidas, bet nutylėjau, gal ir vyras gerai nežinojo. Maniau pati paklausiu daktarų ir nežinojau ką toliau su savo vyrų kalbėti, nes mano lūpos buvo aptvarstytos ir vos aš galėjau pratarti žodžius.

Vyras naktį išbuvo su manimi ligoninėje, o rytą išvyko namo. Po pietų vėl atvažiavo, bet aš jau viską žinojau. Mano veidas apdraskytas, nosis įlaužta, iškeltas vienas antakis, nors akis gal ir nepaliesta. Daktaras ramino, kad kai pasveiksiu, plastikos specialistai viską gražiai sutvarkys, bet aš tuo abejojau. Aš turėjau ne vieną įpovimą ir žinojau, kad palieka randai.

Buvau jauna ir gaji. Greitai sveikau, po poros savaičių nuėmė dalį tvarščių. Mano gražus kaklas ir krūtinė buvo sužaloti, antakis buvo taip iškeltas, kad akis atrodė ikipa kaip aziatės. Ant rankų ir kojų buvo žaizdos, lyg apdegimo žymės. Negaliu pasakyti, kad buvau savimeilė ir bloga motina. Negalvojau apie vyrą, bet galvojau apie mūsų berniuką, kad jis gali manęs nebepažinti ir išsigąsti. Sveikdama turėjau labai daug laiko pamąstyti ne tik apie save, bet ir apie vyrą. Dažnai žvilgtelėdavau į savo beveik iki ausies pratęstą akies įpovimą ir užsimerkdavau. Paskui vėl žiūrėdavau, sušukuodavau ant tos vietos plaukus ir vėl užsimerkdavau. Bet negalėjau savęs apgauti ir įtikinti, aš buvau daug praradusi.

Pagalčiau parvykau namo. Berniukas žiūrėjo į mane susimąstęs, bet tuoj pri-

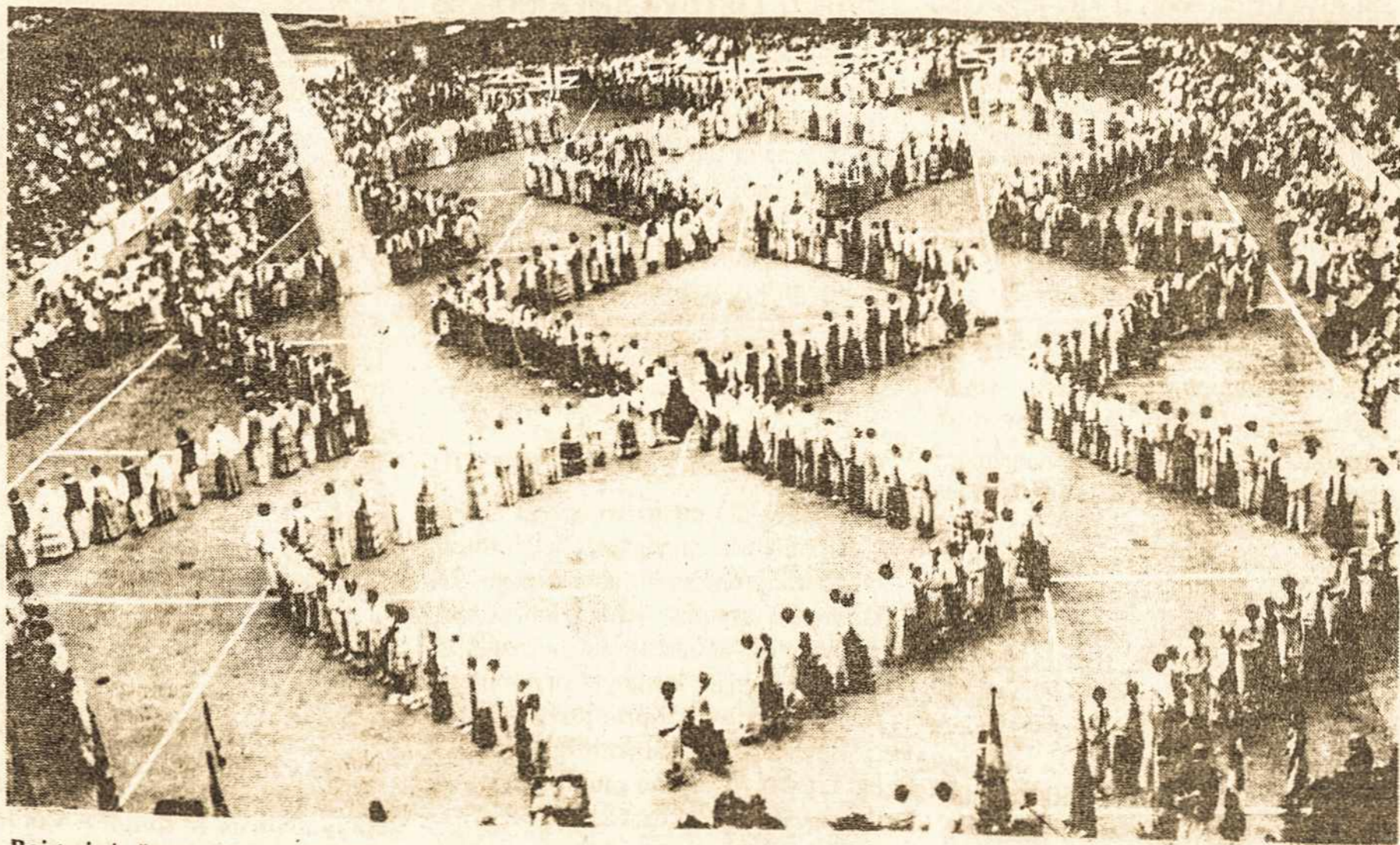
prato. Vaikas mylėjo jį pagimdžius gerą motiną, vaikui išviršinis grožis buvo nereikšmingas, bet vyras tylėjo. Buvo susirūpinęs, jis buvo daug nustebęs.

— Mano gražuole, — aš girdėjau a syse kadaise pasakytus jo žodžius ir j man dabar skambėjo gėliančiai ir šiuipiai.

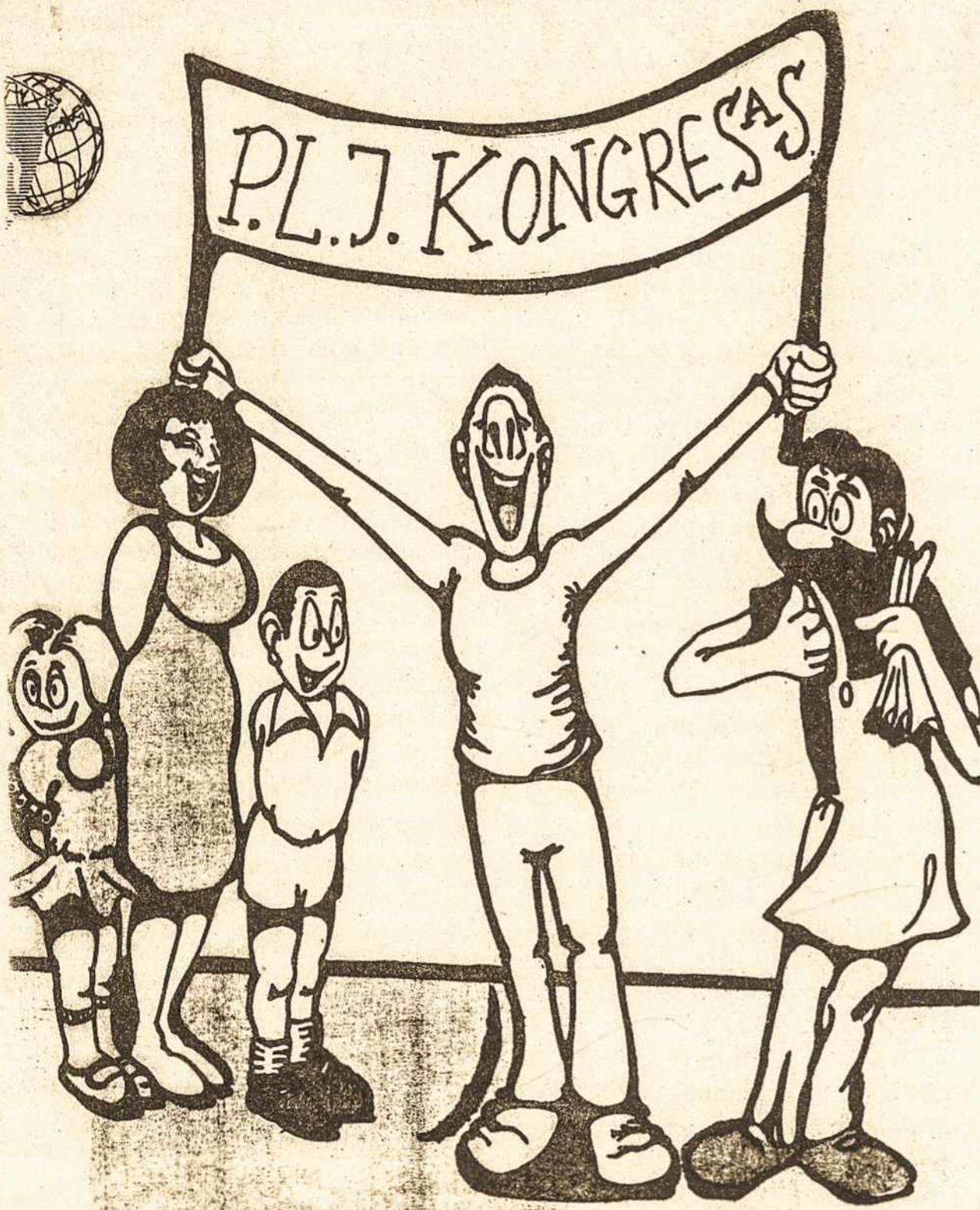
Susirūpinęs vyras vežiojo mane p įvairius specialistus, bet vistiek visko išlyginti ir atstatyti buvo neįmanoma. Nereikia manyti, kad aš dėl to per daug nervinaus. Ne, buvau jau susigyvenu kad niekada to nebeatgausiu ką turėja bet mane jaudino vyro užsispyrimas a statyti mano grožį. Ar jis mane dar mylėjo? Manau, kad taip, bet meilė ges nes jis buvo vedęs grožį, kurio didelį dalį buvau praradusi. Ir jei į mane gavėje anksčiau pažvelgdavo praeivia kaip į gražuole, dabar žvelgdami ster gėsi įspėti kas mane buvo ištikė.

Pagalčiau aš, kuri trejetą metų girde jau sakini „Mano gražuole“, nebegalėjau pakeisti vyro susirūpinimo. Mačiau jį nelaimingą ir tai nebebuvo gyvenimo kokio norėjau ar koks buvo anksčiau. Mes gražiai išsiskyrėm. Gyvenu su berniuku, vyras atsiunčia čekį. Tikrai negaliu juo skųstis. Juk aš džiaugiasi kad jis mylėjo mano akis, manų dantis skruostus, krūtinę, rankas ir kojas. Ka viso to netekau, nebegaliu reikalauti jo pirmykštės meilės, dingus tai, ka mums atrodė būtina.

— Nemylėkite to, kuris myli jus paviršiu, nes jis prarandamas, — baigėdavau savo paskaitas mergaitėms, bet tu tikėtai mačiau buvo linke tik negražios o gražiosios vistiek džiaugėsi, nes grožis teikia džiaugsmo, o kas gali būti atsparus, kad ir akimirksnio laimei?

Baigninė Šusto figūra ketvirtoje laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje 1972 m. liepos 2 d. Čikagoje

TERÇEIRO KONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA
 a das Giestas, 927-9 - Vila Bela - o3147 São Paulo, SP - Tel (011) 63-6723, 274-09

KIEK IR KADA ATSKRENDA

Jaunimo kongresas gruodžio 20 prasideda Buenos Aires, Argentinoje, kur jaunimas vyksta tiesiog į stovyklą Pilar vietovėje, o svečiai susitiks su Argentinos lietuviais įvairiose šventėse lietuvių centruose.

Pagal ligi šiol gautas žinias, tik Vokietijos grupė, kurioje yra ir vienintelė Švedijos atstovė, atvyksta pirma į Braziliją. Visi kiti, išskyrus paskirus keliautojus, São Paule bus tik Naujųjų Metų išvakarėse.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nuomotas lėktuvas su 252 keleiviais išskrenda iš Čikagos XII 20 d.; visos kitos grupės mažesnės. Štai jų sąrašas (iki X 25).

- 1) WORLD AIRWAYS lėktuvas su 252 keleiviais iš Čikago.
- 2) AEROLINEAS ARGENTINAS grupė (apie 20) iš Vokietijos atskrenda į Rio prieš kongresą.
- 3) „BALTIJOS“ tautinių šokių grupė, iš viso 60 keleivių, iš Londono, Kanados (atskrenda į Argentiją Kalėdų dieną).
- 4) VARIG lėktuvų 40 asmenų iš Los Angeles (su Australijos keleiviais).
- 5) VARIG 40 asmenų iš Čikagos.
- 6) VARIG - 40 asmenų iš New Yorko, įskaitant Montrealio lietuvius.

DIRBKIM KARTU +

ESTĀ NA HORA DE COLABORAR

FALTAM SOMENTE 60 DIAS PARA O CONGRESSO

Está entre nós há aproximadamente 20 dias a srta. Daiva Vaitkevičiūtė de Chicago. Ela esteve na Argentina, no Uruguai e agora até o final do Congresso vai ficar no Brasil; está hospedada na casa da Cristina Valavičius, alias na casa dos pais da Cristina. A moça nem bem havia chegado e já começou a trabalhar. Está participando de reuniões com as

Brazilijos JK dalyviai, atstovai ir svečiai į Argentiją išvyksta XII 16 (ten bus 18 d.) autobusu.

Kitaip skaičiuojant, iš Kanados į kongresą atskrenda 141 lietuviai, arba daugiau kaip vienas visų lietuvių Kanadoje nuošimtis - kongreso metu Brazilijoje bus virš vieno lietuvio iš simto Kanadoje.

Su Čikagos ekskursija skrenda 50 Kanados jaunimo ir 11 vyresniųjų; 20 jaunimo iš Montrealio keliauja per New Yorką, o likusieji jungiasi „Baltijos“ ekskursijon iš Londono, Ontario.

Tad iš šiaurės Amerikos atskrenda 432 asmenys.

BRAZILIJOS KRAŠTO FINANSŲ KOMISIJOS

svarbiausieji telefonai:

- pirm. prel. P. Ragažinskas - Tel. 274-2295
- ižd. Jonas Tatarūnas - tel. 63-7344
- ižd. Vincas Banys - tel. 274-0677
- sekr. Halina Mošinskienė telef. 65-0907.

diversas comissões. No primeiro contato que tivemos com a moça, parece que ela entende barbaridade da organização de Congressos. Ela nos contou que este será o terceiro congresso que ela ajuda a organizar. Seja bem vinda Daiva, e muito obrigado novamente a família dos Valavičius pela acolhida que está dando à moça.

O ano novo "reveillon" será mesmo no Club Homs, lá na Av. Paulista. O salão já foi alugado, o buffet já está contratado, faltando somente a orquestra. Estamos precisando de um conjunto que possa tocar no reveillon; se você conhecer algum que possa tocar no dia 31/12 que toque bem e que cobre barato avise-nos por favor.

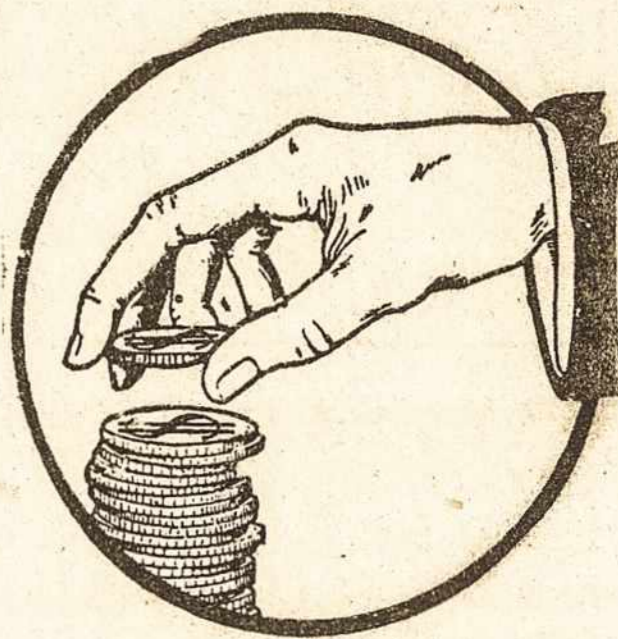
Semana passada teve reunião lá em Porto Alegre, na casa dos Vasiliauskas, De São Paulo foram o Pe. Saulaitis e a Daiva. Eles voltaram dizendo que a reunião foi boa. Da reunião participou o pessoal da Argentina e do Uruguai. Na próxima semana contamos detalhes desta reunião.

A comissão do Turismo manda avisar que os onibus que irão para a Argentina já estão contratados. A Cristina alugou os onibus da Pluma.

Simonitė, cadė vocė? A comissão de Programas está sentindo sua falta.

Noticias recebidas dos USA mandam dizer que já se inscreveram perto de 450 pessoas para participar deste congresso. Some-se a estes mais 100 entre Argentina e Uruguai e vejamos quanta gente vem ai.

Quem está se vendo em palpos de aranhas com tanta gente é a comissão de alojamentos. Eles pedem a todos que colaborem, pois vai ser muito difícil se somente na ultima hora todos começarem a oferecer alojamento; eles precisam ter os lugares certos até no máximo fim de novembro. Se vocė tem um quarto sobrando, receba um lituano de fora, vocė vai ver que não irá se arrepender; se vocė tem somente uma cama vaga, também está ótimo. Vocė terá oportunidade de conversar e de trocar ideias com um lituano dos USA, do Canadá, da Austrália, da Alemanha, da Inglaterra, do Uruguai da Argentina e de outros lugares. Coopere conosco: chame-nos através do telefone da redação ou então pelos telefones

TŪKSTANTINIS VAJUS

Šią savaitę prie tūkstantinio vajuos prisidėjau:

- 56. Inž. Lujz Šlikta - jnešė Cr\$ 1.000,00
- 57. Jonas Čėcinas (P. Alegre) jnešė Cr\$ 1.000,00
- 58. Ana Banaitytė (dovanojo du paveikslus) vertė: Cr\$ 1.000,00

PASIŹADEJUSIŲ ĮNAŠAI:

- Algimantas Saldys Cr\$ 200,00
- Albertas Magila Cr\$ 300,00
- Jonas Tatarūnas Cr\$ 400,00

Pataisa - pereita savaitė netiksliai išspausdinta auka; turi būti:

- 55. Mečys Paleckis jnešė Cr\$ 1.000,00

Lietuvi, prisidėk prie tūkstantinio vajuos, paremdamas mūsų jaunimą. Lietuvių Jaunimo Kongreso pasisekimas Tavo rankose.

que estão enumerados neste jornal da comissão e alojamentos. Estamos esperando seu chamado.

Dia 15 e 16 do mês que vem tem Bazar na Sajunga e a Wilma Žvingelaitė manda avisar que depois de um longo tenebroso inverno vai voltar a trabalhar em prol do congresso. Wilma, estamos com saudades de vocė.

Neste bazar vocė terá oportunidade além de comprar os objetos expostos ainda comprar as rifas das candidatas à rainha do Congresso: Geny que representa a Sajunga e a Julia que representa os Ateitininkai, e comprando estas rifas vocė estará ajudando o Congresso concorrendo a uma TV a cores e o mais importante, vocė estará cooperando com a campanha "Faça o Tatarunas da Comissão de finanças sorrir".

O "dėdė Juozas" ofereceu na semana passada um laudo banquete aos que participaram da peęa "ŽVAKIDĖ". Além dos artistas participaram também as esposas e mais alguns convidados. O Tubelis e a Jodelite mandam avisar que se houver outro jantar como este, eles estão dispostos a montar uma peęa por mês, e o Banys diz que faz questāo de trabalhar em todas, pois que o jantar como este realmente vale a pena. Nossos agradecimentos ao "dėdė Juozas".

Mūsų Lietuva Mažiesiems

LAIŠKAS

Sveiki vaikučiai!

Labai gerai Rimutė sugalvojo parašyti man laišką, su visom naujienom apie Vingį ir katinėlį, kuris pabėgo. O tu, Kristute, gražiai lietuviškai rašai ir Vingį labai gražiai nupiešei. Bravo mergina. Gaila labai, kad katinėlio negalėjot laikyti, tas Vingis viską sugadino.

Pas mus naujienų didelių nėra. Rašau jums laišką, o šunelis Džimis guli prie pečiaus ir laižo savo skaudamą kojytę. Daktaras sako, kad turi reumatą. Reiks duoti aspirino, kad neskaudėtų. Jis siunčia jums daug linkėjimų.

Tiesa, aną kartą žadėjau parašyti apie vištytes. Tai va kaip buvo:

Turėjom keturias margas, kanapėtas vištytes. Labai jau senos buvo, kiaušiniukų mažai dėdavo. Kai nueidavau iš ryto jų palesinti ar vandenuko švaraus įpilti, tai jos vis ko, ko, ko. Sako:

- Teta Ona, jau mes greit mirsim. Taip silpnai jaučiamės. Bet būtų gerai dar kokį sliekutį nuryti, ar žolelę knap, knap paskabenti. Bet akelės vis silpnyn ir kojelės nebeklauso.

- Nagi, - sakau - vištytės, ką gi darysit? Visiems taip bus: pasensim ar susirgsim ir reiks pas Dievulį iškeliuti, o ten bus ir sliekučiu, ir žolelės, ir grūdėliu.

Taip ir išmirė viena po kitos. Liko viena tik vargšėlė ir vaikšto liūdna. Taip jau pasiilgo savo sešiu - vištyčiu.

Ogi vieną dieną pakyst dėdė Vladas su dėze.

- Na, - sakau - kas čia?

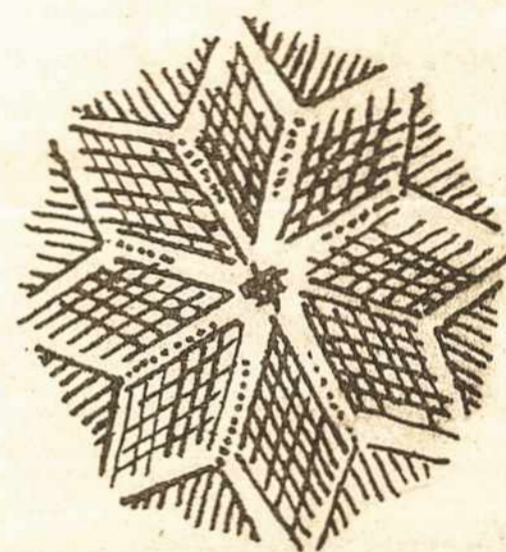
- Ogi gaidelį atvežiau - sako.

- Vištytei nebus nuobodu.

Tuoju nunešėm į vištininką. Gaidelis labai mažas, bet labai gražus -

pasipuošęs žaliom, raudonom plunksnom. Ogi, kad pragydo: "kakarikooo, kakarikoo", kad užgiedojo, net katytės išsigandusios pradėjo ant dviejų kojų vaikščioti. Kad puolė šnekinti Margutę vištytę: "ko, ko, ko", tik kapsto, tik ieško grūdėlių, sliekučių, tik šaukia, kad ateitų Margutė. Bet jau jai neberūpėjo linksmas ir gražus gaidelis. Ji liūdnai pasižiūrėjo, padėjo galvutę prie žydinčios ramunėlės ir numirė nabagutė. Vaikščiojo liūdnas vienas gaidelis, taip graudžiai giedojo rytais ir vis ieškojo, kur dingio jo Margutė. O mudu su Džimiu iškasėm gražią duobutę, išklajom žolelėm ir palaidojom seną vištelę.

Liūdna buvo gaideliui Kukučiui. Tik mudu pasišnekėdavom susitike. Padėdavo jis man avietes rinkti, ar šiaip gera, gražią dainele užgiedodavo. Tik vieną dieną dėdė Vladas pakyst vėl su dėze.

- Na, - skau, - o kas čia?

Ogi mažą vištytę tupi dėžėj ir akis varto. Pilkutė tokia ir nelabai graži.

- Gal gaideliui nepatiks, - sakau, - kad tokia mažą.

Bet vistiek nunešėm ir paleidom. O broleli, koks ten buvo džiaugsmas gaideliui. Kaip jis dailiai vaikščiojo aplinkui ir galvą pakreipęs, sparnu parėždamas ir užgiedodamas. Tuoju sliekutį surado, nesulesė pats, bet pašaukė Pilkutę ir pavaišino. "Ko, ko, ko" aplink vaikščiodamas šnekėjo. Ir taip jiems gera buvo, tik tas ruduo viską sugadino. I Bet apie tai parašysiu kitą kartą. Gerai?

Sveikinkit mamą ir tėtį ir būkit geručiai.

Jūsų teta ONA.

K A B T D C E G H I D B F G T L D M P R N G T
C D L K A T Y T Ē R P I L K U T Ē D T O V I G
L A V S K B L K M D L N S F O S D N R L D E M
M I D R T V B V C K U L D M S K Ē N T S R D L
G N S T A S P I R I N A S V R T P Ž A L I O S
B E L N R P L Š K L K D V M T G L N F I N J D
V L A D A S R T L M S P A R N A S K T E R O S
D Ē L V S Z L Y K T N B D G J I L N P K R S A
T V Z L B C G T H J O K G R Ū D E L I A I B V
C T K A N A P Ē T O S B C D H E J K L I M N I
J R D I M V L S D T K N S T B L R V M L V N E
K I E Š K O T S R V I Š T I N I N K A S P N T
T R M K V L K S P B C D K D P S T R Ž V L P Ē
G V R A M U N Ē L Ē S N T V L N O M A R G A S
D T M S S K L V M N D B R S T N Z N S T R S V

Trap šių raidžių yra 23 žodžiai iš tetos Onos laiško

ARSAKYMAI - apačioj

RAKETA

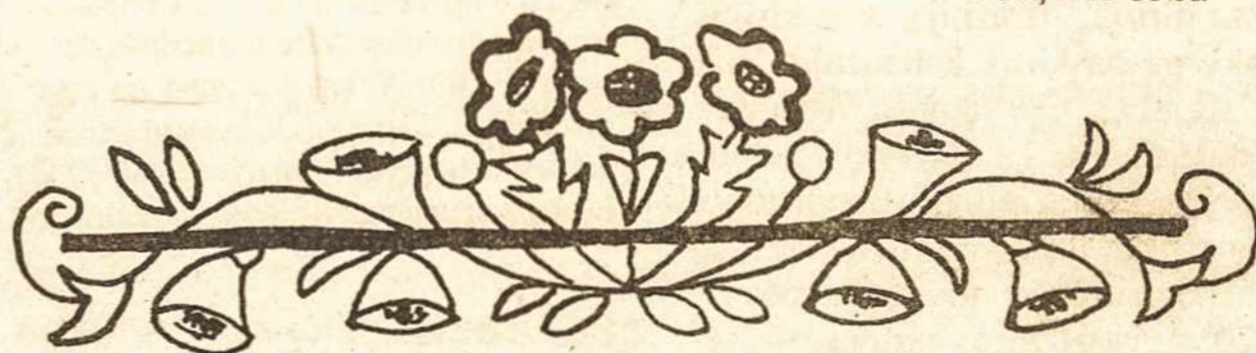
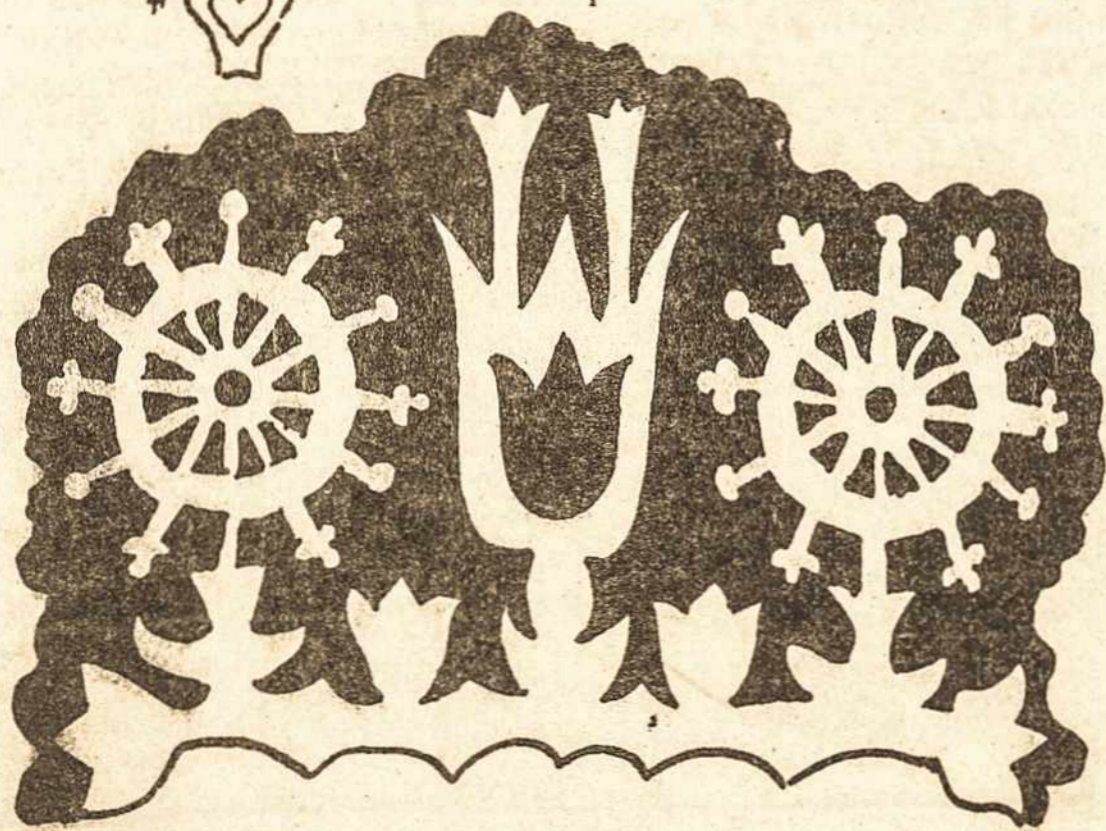
Raketa lekia 17,000 mylių per valandą. Apskristi aplink žemę užtrunka 90 minučių. Pirmoji raketa "Mercury" buvo apie 24 pėdų ilgumo. Ji buvo iššauta 1961 metais su beždžione, o 1964 metais jau raketa skrido su foto aparatu. 1969 metais Neil Armstrong buvo pirmas astronautas, pasiekęs mėnulį su Apollo 11.

Raketų išradimas buvo didelis dalykas, bet nusileidimas ant mėnulio buvo didžiausia pasauliui naujiena. Pirmiausia padarė daug raketų, ir jos skrido be žmonių. Apskrisdavo apie mėnulį ir vėl sugriždavo į žemę su mėnulio paviršiaus nuotraukomis. Daug raketų susprogo, bet iki šiol tik viena su žmonėmis, ir tai ant žemės, o ne erdvėje žuvo tik trys astronautai.

Paulius Develkis,

VI sk.

K. Donelaičio lit. m-Ja

S
M A R G A S
T E
S
Z
T
E
M
I
V
A
O
J
S
D
E
I
G
S
R
A
M
U
N
Ē
L
Ē
S
K
I
E
Š
K
O
K
A
N
A
P
Ē
T
O
S
L
G
R
Ū
D
Ē
L
I
A
I
B
V
N
I
M
V
L
S
D
T
K
N
S
T
B
L
R
V
M
L
V
N
E
P
I
L
K
U
T
Ē
D
T
O
V
I
G
D
Ē
L
V
S
Z
L
Y
K
T
N
B
D
G
J
I
L
N
P
K
R
S
A
T
V
Z
L
B
C
G
T
H
J
O
K
G
R
Ū
D
Ē
L
I
A
I
B
V
C
T
K
A
N
A
P
Ē
T
O
S
B
C
D
H
E
J
K
L
I
M
N
I
J
R
D
I
M
V
L
S
D
T
K
N
S
T
B
L
R
V
M
L
V
N
E
K
I
E
Š
K
O
T
S
R
V
I
Š
T
I
N
I
N
K
A
S
P
N
T
T
R
M
K
V
L
K
S
P
B
C
D
K
D
P
S
T
R
Ž
V
L
P
Ē
G
V
R
A
M
U
N
Ē
L
Ē
S
N
T
V
L
N
O
M
A
R
G
A
S
D
T
M
S
S
K
L
V
M
N
D
B
R
S
T
N
Z
N
S
T
R
S
V

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

Amazonės džiunglių romanas

Jose Eustasio Rivera. AMAZONĖS DŽIUNGLESE. Romanas. Išvertė P. Gaučys. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spaudė "Draugo" spaustuvė 1974 m. Kalbą žiūrėjo Juozas Masilionis. Aplankas Ados Korsakaitės - Sutkuvienės. Iliustracijos dail. Julio Vanzo. 356 psl. Knygos 7 psl. įdėtas ir keliautojų vietų žemėlapis. Knygos kaina \$6.00, gaunama "Drauge".

Vertėjas savo išanginiame žodyje supažindina skaitytoją gana taikliai su romano autorium ir jo kūryba. Pats kūrėjas — nuostabi Pietų Kryžiaus padangės žvaigždė. Toks išangos žodis, kokį parašė vertėjas, buvo tikrai reikalingas skaitytojui. Čia sužinome, kad Rivera pats keliavo po Amazonės sritis, kur susirinko savo romano veikėjų charakterius. Tai ne iš piršto išlaužti, bet tokie, su kuriais kalbėtasi apie jų audringą gyvenimą. Štai kaip P. Gaučys, pasiremdamas pačiu romanistu, vaizduoja "Amazonės džiungles":

Žmonių aistros harmoningai alsuoja su panišku peizažo didingumu. Aplinkumos teroras tolydžio auga. Krokodilai, panteiros, tigras, įvairios plėšrios žuvis, elektriniai unguariai, gyvatės kiekviename žingsnyje gresia keleivio gyvybei. Riveros giria tragiška ir nežmoniška. Medžiai išsikraipę, vijokliai lipa jų stuobriais ir sandėliuoja lapus bei vaisius, o paskui lūžta, kaip supuvę maišai, išmesdami aklius šliužus, salalamdras, vorus" (11 psl.).

PRANAS RAZMINAS

Bet tai nėra dar nė pradžios vaizdų, kokius sukuria Rivera skaitytojo nuostabai ir šiurpui. Ištas romanas tai gumos rinkėjų pragariškos kančios ir neišvengiama mirtis.

Jau pat pradžioje pasigendama romane žmogiško ramaus susimąstymo, logikos sprendimuose. Visur ispaniškai indėniškas kraujo mišinys: pyktis, nevaldomas kerštas, gaivalingumas, — tai vis artimi pačiam romanistui charakterio bruožai. Ar ne jis "jaunystėje gaudė laukinius bulius ir jodinėjo laukinius arklius"?

Išversti tokį Riverą į bet kurią kitą kalbą nėra lengvas darbas. Mūsų kalba, mūsų žodynas, nuo amžių brenęs šiaurėje, turi specifinių šiaurės tautų kalbų savumų, sunkiai priderinamų prie, sakysim, tokių ispanų kalbos įvairumų, prie jų kalbos išraiškos. Mes niekad negalėtumėm toli eiti su jų širdies polinkiais, nepatekę į teismo rankas. O čia dar ispano — indėno kraujo mišinys...

Gumos rinkėjams yra toks įstatymas, jei valdžios atstovai teirautųsi apie darbo sąlygas ir kitką: "Nieko nesakyk! Tvirtinama, kad tas, kuris kalba — klysta; tačiau tas, kuris kalbės apie šias paslaptis, dar daugiau klys. Vyk į Limą ar į Bogotą ir ten aiškinkis, jeigu nori, kad

sveiką laikytų melagiu bei šmeižiku" (231 psl.). Tačiau rinkėjus vilioja uždarbis, su kuriuo jie niekad nepradžiugina šeimos. Tai naujoji vergija — visados būti skolingam darbdaviui. Tai mes, lietuviai, žinome dar laisvoji tėvynėj apie Brazilijon emigravusius savo brolius.

Atidėjęs į šalį romanisto plunksną, Rivera griebiasi poezijos. Štai himnas lapijai: "Tu esi nepasitenkinimo katedra, kur nežinomi dievaičiai sneka pusbalsiu, šnabždesių kalba, žadėdami ilgą amžių imponantiškiems medžiams..." (143 psl.). Arba: "Ak, giria, tylos žmona, vienumos ir miglos motina! Kokia pikta dvasia mane paliko belaisviu tavo žaliajam kalėjime?" Arba: "Kurioje vietoje mėnulis iškels savo ramų, sidabrinį švyturį?" (143 psl.).

Pagrindinis romano veikėjas prisipažįsta: "Tuo tarpu mirsiojo atminimas mane lydėjo: ir su niekad nepergyventu sievertu norėjau bėgti iš laukinių lygumų, kur alsuojama karštingu karščiu ir mintis skrieja ant

ILLINOIS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS paskelbtame lietuviškos pramoginės dainos konkurse I premija nebuvo paskirta. Dvi antrosios premijas po \$300 laimėjo: Giedra Gudauskienė už "Gyvenimo pagundą", sukurtą A. Karvelytės tekstu, ir Jonas Zdanius už "Gintarėlį". Trečiosios premijos po \$200 taip pat paskirtos dvi — Broniui Jančiui už dainą "Neužmiršk manęs" ir Almiui Zdaniui už dainą "Aš nežinau". B. Jančys yra ir teksto autorius, o A. Zdanius pasinaudojo A. Karvelytės eilėraščiu. Vertintojų komisiją Čikagoje sudarė: pirm. muz. Alvydas Vasaitis, sekr. muz. Faustas Strolia, nariai — muz. Balys Pakštas, rašytojas Aloyzas Baronas ir konkurso rengėjų atstovė dr. Alicija Rumbienė.

Zoologijos prof. Tadas Ivanauskas (g. 1882, m. neseniai), baigęs Petrapilio universitetą ir Sorboną, dalyvavo mokslinėse ekskursijose Norvegijoje ir Murmanske. 1931 m. tris mėnesius keliavo po Braziliją. Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, parašęs trijų tomų "Lietuvos paukščiai", įkūrė Kauno zoologijos sodą. Pradėjo paukščių žiedavimą Lietuvoje ir medžių sodinimo šventes. 1945 - 1960 Kauno Biologijos instituto direktorius. Parašė daug knygų ir straipsnių apie Lietuvos gamtą, žvėris, žuvis.

keturkojų nugarų. Toji vaiduokliška aplinkuma silpnino mano širdį. Buvo būtina grįžti į civilizuotus kraštus; į tingumo sietuvą, į svajones, į ramybę" (131 — 132 psl.).

Tokių ir panašių vaizdų ieškojimas, sustatinėjimas šiauriečiui skaitytojui pradeda įgristi, ypač kai jų žerama be galo ir be krašto. Šiaurietis kūrėjas, gamtos vaizdus kurdamas, yra švelnesnis, ieškojimuose elegantiškesnis. Kai mes prie girių ir tarp girių augom, buvom prie jų prisirišę tokiais saitais, kad ir šiandien dar nesame savo jausmais nuo jų atsipalaidavę. Kokia harmoninga muzika buvo mums girios šniokštimas, medžių viršūnėmis vėjelio šiušenimas. Ir audringą dieną ir naktį jautei jos globą! Keikti žaliąją girią? Būtų beprotybė. Giria neša ramybę, laisvę. Tačiau Rivera, šiurpiai vaizduodamas Amazonės džiungles, buvo teisingas. Jos tokios ir šiandieną tebėra. O gumos rinkėjų laikais buvo dar baisesnės, ypač jiems patiems.

Iš tikrųjų gal tų vaizdų ir per daug, bet tai vyksta Amazonės džiunglėse, ne švelnumu dvelkiančioj gamtoj.

Romano vertėjas, kaip sakoma viršelio aplanke, "yra patyręs ekskursijos vadovas, mums keliaujant po Pietų Amerikos ir Ispanijos kultūras tiek topografiškai, tiek literatūriniai, tiek kultūriniai požiūriu."

Pagrindinis romano veikėjas Arturas Kova ir visų jo nelaimių palydovė Alisija. Sakoma nelaimių, nes kuri gi diena su ja Arturui buvo tikrai laiminga. Jis išviliojo ją iš šeimos prieglobsčio, tačiau jai pasiūlytoji aistra nebuvo meilė. Tad jis save kaltina: "Beprotybi! Kilpa, kuni tave jungia su moterimis, baigiasi nuobodulio mazgu" (22 psl.). Alisija, pabėgdama nesidalijo su Kova nei meile, nei likimu, ir tai, gal būt, buvo pagrindinė visų jo nelaimių, skausmų ir kančių priežastis. "Amazonės džiunglėse" veltui ieškotum tyros meilės. Be fauniškos aistros, nieko, ką mes vadinam patvaria, idealia meile, ten nerasi. Ne tam Rivera sukūrė košmariškas džiungles.

Sugrįžtant į save, kaip romano skaitytoją, reikėtų pasakyti, kad tai nėra lengvo stiliaus lektūra. Tačiau skaitytojui ji duoda ypatingą žmogaus prigimties plačiu vulkaninių išsiveržimų su-
pratimą. (Draugas)

Vienas iš ekspedicijos dalyvių ir prov. Ivanauskas

LIETUVIŲ TAUTINĖ KULTŪRA NEMARI

(Dirva - JAV)

JONAS MIŠKINIS

Tautinės kultūros sąvoka labai plati. Ją galima įvairiai apibrėžti. Žmogus gyvena ne vien paprastu kasdieniniu maistu. Jam reikalingas ir dvasinis maistas. Turi ne vien tik kūną prisotinti, bet ir sielą prižiūrėti. Tauta turinti daug tautiečių pasižymi minčių tauriomis ir kilniomis sielomis, tampa garsi, atkreipia pasaulio dėmesį. Tokia tauta niekada nemiršta. Nors ji būtų didžiausio priešų pavergta, skaudžiausiai engiama, jos nariai persekiojami, jie visvien lieka ištikimi savo ir jos kultūrai. Nūdien tokioje būklėje yra atsidūrusi mūsų tauta.

Kultūringas žmogus – didingas, brangus ir ir garbingas žmogus. Nepaprastai didelius turtus jis slepia savyje. Jis gali tautinę kultūrą perduoti sekančiosioms kartoms, arba palikti savo kūrybos turtą, kuris pasidaro amžinas, nemirštamasis. Jo kūnas, kad ir miręs, bet jo sielos išreikštais turtais žmonija naudojami, gėrisi ir džiaugiasi. Mes gyvendami svetur, tarp kitko rūpinamės ir dvasine kultūra. Tai gi, nepakanka būti geru darbininku, amatininku, prekybininku, arba kokios nors įmonės aukštu pareigūnu. Nepakanka turėti daug pinigų ar gražiai įrengtą rezidenciją. Šalia visa to reikia susirūpinti savo sielos kultūros kėlimu ir vystymu. O kadangi esame lietuviai, tai ir kalbame apie lietuviškąją tautinę kultūrą, svarbiausią maistą mūsų tautai.

Nuo Lietuvos-Lenkijos valstybės galutinio iširimo ir padalinimo, lietuviai negalėjo savo tautinės kultūros kurti ir vystyti, nes tauta buvo patekusi Rusijos carų vergovėn. Iš tų laikų ir dabar dar turime tik iš lūpų į lūpas perduotas gražias lietuviškas dainas, padavimus, papročius. Jas kūrė lietuvių liaudis, nes inteligentų anuomet labai mažai tebuvo. Žiauri vergija ir sunki baudžiava neleido ir nesudarė sąlygų lietuviams inteligentams atsirasti. Bet vėliau jau radosi vienas kits ir mokyta lietuvis. Iš mažosios Lietuvos pasirodė pirmieji lietuviškos kultūros pasiuntiniai. Mažvydas paruošė pirmąją lietuvišką knygą. O kiek vėliau K. Donelaitis pa-

sirodė su pirmąja lietuviška pasaulinės literatūros knyga. Nuo to laiko ėmė reikštis visa eilė naujų rašytojų, tautos žadintojų. Kasmet veikėjų skaičius didėjo, lietuvių susipratimas stiprėjo. Dėka dr. J. Basanavičiaus leidžiamos Aušros ir dr. V. Kudirkos Varpo, tautinis kultūrinis gyvenimas krutėjo, vystėsi, plėtėsi ir stiprėjo. Nors ir užėjo Didysis karas, bet jam nepasisekė, esant ir sunkiausioms gyvenimo sąlygoms, Lietuvos tautinį kultūrinį gyvenimą sustabdyti.

Vadinasi, tauta pasiekia ko trokšta, kai moka ir gali sujungti saviškius ir pakreipti jų jausmus, mintis ir valią viena linkme. Tauta laimi, kai vieningai vykdo savo sprendimus ir savo žodį pasako laiku.

1918 metais prisikėlėm dėl to, kad mms švietė Mindaugo ir Didžiojo Vytauto laikų paveldėta didelė Lietuvos nepriklausomybės idėja; dėl to, kad turėjom tai, ko reikėjo kovai laimėti – ryžtingą valią ir vienybę. Tūkstančiai mūsų protėvių savo darbais ir gyvybės aukomis per šimtmečius kvėpė mums tė-

vynės meilę, mokė vieningai jausti ir veikti, kūrė gaivinančią laimėjimo viltį. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo idėja buvo subrendusi ne tik mumyse, bet ir tautos gilumoje, šimtmečiais anksčiau.

Lietuva yra tiltas tarp Rytų ir Vakarų kultūrų; ji yra tų skirtingų kultūrų sukuryje. Tačiau Lietuva turi dar ir savą, lietuvišką kultūrą. Sovietų Rusijos bolševikai okupantai daro lietuvių tautai, jos ateičiai ir jos kultūrai didelę žalą, ypač skaudžiai žaloja bręstantį jaunimą, kuris jau nebeprisimena nepriklausomos Lietuvos kultūrinio gyvenimo.

Nebegalim įsivaizduoti tokio išskirtino žmogaus, kuris neturėtų paveldėtų savo tautos ypatybių. Tik ten jis gali tarpti, kur įgimtieji tautiniai ir kultūriniai ypatumai randa atitinkamas sąlygas, būtent, savoje tautoje.

Žmogus pasaulin atsineša jau palinkimą siekti gėrio. Beieškant gėrio, apsistoja ties savo tautos kultūra, nes patsai žmogaus instinktas sako, kad tauta yra tasai šaltinis, kuris jį apdovanojo kultūros turtais. Tie, kurie

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Atsiminimai iš Sibiro tremties

Stefanija Rūkienė

METINĖ APYSKAITA

Purtau galvą ir manau, kad mano galvoje jau netvarka. Tokie mokesčiai žmones padaro skurdžiais, vergais ir cypiančiais šuneliais. Tai yra elgetų apiplėšimas šviesios dienos vidury.

Už praėjusius metus likau skolinga. Kitais metais skola dar padidės, nes mokesčių neišsimokėsiu. Tokius skolininkus baudžia ir kiša kalėjimuosna. Lieka tik bėgti iš kolchozo Bet kaip?

Laisvojo pasaulio žmonėms gal juokinga ir visai nesuprantama, kad suku galvą, kaip reikės verstis. Laisvėje gyvenant būtų kitaip. Čia bloga – važiuotum kitur, kur geriau. Tremtiniui kiti įstatymai. Turi gyventi ten, kur esi ištremtas ir ne žingsnio toliau. Darbo pasirinkti neduoda. Privalai dirbti ten, kur tave siunčia ir kur reikalingos darbo rankos. Niekas neatsižvelgia, kad tu esi silpna moteris ar jaunutė mergaitė. Privalai iškirsti mišką, šienauti, statyti namus, tašyti rąstus ir dirbti visus vyriškus darbus.

Sovietinė valstybė mano vargšę galvelę apkrovė naujais rūpesčiais. Pakako galvosūkio, kaip išlikti gyvai, o dabar jau tikrai būsiu pakarta. Zinau, kad per metus nieko neuždirbsiu ir viską pravalgysiu. Jau labai pailkas reikalas mokėti mokesčius už karvę, avj ir kiaulę, visai tų gyvulių neturint. Jei ir nusipirkčiau karvę ar kitą gyvuliuką, tai kur aš juos laikyčiau, jei neturiu nei namų nei tvarto? Pas vietinius kaimiečius aš turiu gryčioje tik mažą kamputį pernaktoti. Esu tikra kampininkė ir už tą kampelį turiu mokėti nuomą.

Kuo daugiau galvoju, tuo mažiau suprantu.

Odininkai prie Nemuno. Gardino miesto detalė iš Brauno ir Hogenbergo 1574 m. atlaso.

nutraukia ryšius su savo tautos kultūra, tradicijomis, papročiais, tampa lyg nauji benamiai, kurie savo tarpimui bei tobulėjimui neberanda tinkamų sąlygų. Su tokia sąveja išrovimu seka ir sielos nuskurdinimas.

Tarnavimas savo tautai reiškiasi aktyviu darbu, ginant ją nuo neigiamų įtakų, didinant jos moralines jėgas, apsaugojant gyvenusių kartų sukurtus kultūrinius turtus. Taigi tarnavimas tautai ir naudojimas jos kultūriniais lobiais gali būti įvairūs, bet tikslas tegali būti vienas – tautos laisvė, didybė ir garbė. Savoji tauta yra vienintelis ramstis, kuris palaiko mūsų tautinių pažiūrų ir įsitikinimų tvirtumą ir neleidžia jiems iš mūsų širdžių išblėsti. Savo lietuviškos tautinės kultūros pozicijas ne tik turime atlaikyti, bet dar labiau jas išplėsti, nes jos reikalingos mūsų tautos laisvės kovai, ypačiai mums esant išeivijoje, bei tremtyje.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI INTERIORE

PASSO FUNDO, RS

Algirdas Grabauskas su šeima iš Canoas atsikėlė į Passo Fundo, kur jis dirba Liquivás firmoje prižiūrėtoju.

SANTA ROSA, RS

Iš Porto Alegre atvykęs čia dirba J. Miklasevičius, ML skaitytojas, tik kas mėnesį galėdamas sugrįžti aplankyti šeimos.

CANOAS, RS

Prano Kupstaičio vienas trijų sūnų ši mėnesį baigė aviacijos mokyklą, São José dos Campos, SP, su skrydžių kongroles specilybe, ir perkeliamas į sostinę Brasilia. Kitas sūnus važinėja po Rio Grande do Sul, tarnaudamas valdžios statistikos įstaigoje IBGE.

Sieme Porto Alegre Priemiestyje Kazimieras Tamošiūnas turi durų ir langų fabriką.

Canoas gyveno ir būdamas 65 metų 1963 m. mirė vienas iš daugiausia paveikslų nutapęs lietuvis dailininkas Pranas Kazakevičius, kurio žmona Olga dar dabar saugo kelias dešimt tapybos darbų kurių pagrindinė tema yra pietų Brazilijos vaizdai. Šių metų pabaigoje ji ruoš parodą, kurios metu tikisi parduoti paveikslų, ir taip pat norėtų, kad lietuviai jo paveikslus įsigytų.

Du Pr. Kazakevičiaus milžiniški Amazonės vaizdai kaba miesto savivaldybės rūmų susirinkimų salėje. Jis taip pat paliko du medžio paveiklus ir keletą gipso darbų. Kazakevičiai turėjo manekinų fabriką, kuris aptarnavo ir tolimus miestus. Figūros ir galvos paties Pr. Kazakevičiaus sukurtos.

PORTO ALEGRE, RS

Prekybininkas Jonas Čečinas neseniai įgijo dar vieną batų ir kitų odos gaminių parduotuvę.

Daina Vasiliauskaitė, studijuojanti Unisinos architektūros fakultete, gavo aukščiausią klasę pažymį už matematiką.

Magdalena Survilienė jau 17 metų laiko grožio salioną, turėdama laiko ir gražiems rankdarbiams. Vienas jos sūnus yra Varig pilotas komendantas Rio de Janeiro, kur antrasis sūnus yra Brikman firmos direktorium. Kartu gyvena Magdalenos sesuo Ona.

Miklasevičiai šių metų balan-

džio 30 sulaukė pirmosios savo anūkės Barboros, kuri netrūlus turės išgyventi mažą akių operaciją. Motina yra Miklasevičių duktė Angelė.

Šios smulkios žinutės pasiekia Mūsų Lietuvos skaitytojus, nors ir ML korespondentas buvo keturis kart sulytas...

ISLEISTA Z. BAČELIO KNYGA

"Nerimo siela" - inž. Zenono Bačelio autobiografija išleista per eitą savaitę. Halinos Mošinskienės redaguota monografija išleido a.a. Z. Bačelio žmona Aleksandra, kuri šiuo metu JAV -se. Knygos pristatymas numatytas lapkričio mėnesio BLB Literatūros ratelio susirinkime.

Alfonso D. Petraičio įvadą seka Z. Bačelio atsiminimai, kurie pasibaigia dar Nepriklausomoje Lietuvoje. 124 psl. leidinyje penkios fotografijos, priede keletas Z. Bačelio straipsnių bei eilėraščių, atsiliepimai apie jį ir rankraščio pavyzdys.

Plastifikuotas minkštas viršelis paruoštas fotografo Ramučio Idikos; prie korektūros, techninio paruošimo prisidėjo kun. Pr. Gavėnas, Algis Savickas, Feliksas Girdauskas, Aleksandras Bumblis kuris knyga įrišo, ir kiti.

Tiražas 200 egz., spausdinta Mūsų Lietuvos spaustuvėje. Tai trečias Brazilijos Lietuvių Bendruomenės leidinys šiais metais.

ŠOKO JAPONŲ MOKYKLOJE

Lietuvių draugystė su japonų kolonija sudarė sąlygas „Nemuno“ šokėjams spalio 26 dalyvauti privačios japonų mokyklos „Instituto Educacional Dona Michie Akama“, Saude, „Brazilijos sričių mugėje“. Trijų šokių pasirodymo metu buvo apie 700 žiūrovų.

„Nemuno“ vadovą pavadavo Silvija Bendoraitytė, pranešinėdama šokius ir derindama programą. Japonai šokėjus pavaišino skaniais pietumis.

„Nemuno“ repeticija šią savaitę prasideda 9 val. sekmadienį.

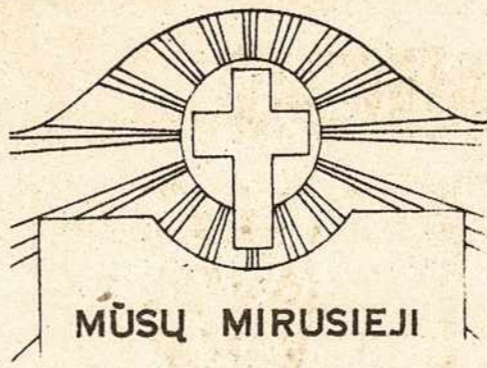
TRUMPAI LANKĖSI S. PAULE

Inž. Karolis Blumbergas iš Buenos Aires pereitą šeštadienį ir sekmadienį sustojo São Paule, grįždamas iš darbo sumetimais kelionės Prancūzijoje.

Šiandien sesuo Beatriz sugrįžta iš Šiaurės Amerikos.

LIETUVIŠKOJI SPAUDA - MŪSŲ TAUTINĖ ŠVIESA.

Remkime ją ir platinkime!

SILVA MEIDŪNAS, 39 m. amžiaus, mirė spalio 20, Anelės Deveiktės Meidūnienės sūnus paliko seserį Genę Zamitį, dėdę Jona Deveikį, daug pusbrolių ir kitų giminių. Palaidotas Quarta Parada kapuose. Septintos d. mišios buvo Moinho Velho bažnyčioje.

Mėnesį anksčiau, rugsėjo 21, taip pat automobilio suvažinėtas, mirė Wagneris VAITKEVIČIUS-VEZANI, gyvenęs Moinho Velho, 21 metų amžiaus.

Spalio 20 mirė Juozas NAVICKAS, net 89 metų amžiaus, gyvenęs Alto da Móoca. Velionis buvo kilęs iš Suvalkų Kalvarijos, atvykęs Brazilijon 1926 m. Paliko tris dukteris ir du sūnus. Palaidotas Quarta Parada kapuose.

Mirė anksčiau, liepos 12, Jonas BLIŪDŽIUS, 61 m. amžiaus, gyvenęs Guarulhos.

Rugsėjo 17 mirė Jonas DAČIULIS, 75 m. amžiaus. Velionis buvo Mūsų Lietuvos skaitytojas, gyvenęs Araponga, Parana.

Šiais metais Porto Alegre mirė Ona Merkienė, kuri gyveno senelių namuose ir eilę metų neberegėjo. Buvo virš 80 m. amžiaus.

Canoas mieste, netoli Porto Alegre, automobilis BR-116 kelyje suvažinėjo Petrą Stačioką. Taip pat Canoas mieste mirė Baranauskienė.

22 spalio mirė VICENTE AŽUOLAS, 39 metų, trumpai pasirgęs. Palaidotas Congonhas kapinėse. Paliko liūdinčius tris vaikus /5-11m./, žmoną, dvi seseris, brolij ir tėvus. Jį palaidojo ir 7-tos dienos Mišias už jo sielą atlaikė kun. St. Šileika.

23 spalio mirė ANTANAS KUSEVAS, 90 m. amžiaus. Velionis nors buvo labai senas, dar turėjo šviesią atmintį. Gyveno V. São João, V. Prudente. Liko du sūnūs vedę.

Mūsų šiedinga užuojauta visų mirusiųjų šeimoms.

PADEKA

Širdingai dėkoju visiems draugams, draugėms, pažįstamiems ir visiems kitiems, dalyvavusiems praeitą sekmadienį mano mylimo vyro DOMININKO LAUCIAUS Pirmosios mirties metinėse.

Dėkoju ir Mišias atlaikiusiam klebonui t. P. Dauginčiui ir per jas giedojusiems "Aiušros" choristams, choristėms su jo vadovu Liudu Ralicku.

Velionies našlė Uršulė.

VEIKLOS KALENDORIUS - 1975

Lapkričio 2, Vėlinės, sudėtinės mišios už mirusius šv. Kazimiero koplyčioje, Moóca, 8:00 ir 17:00 val.

Lapkričio 2, 10 val. prie lietuvių koplyčios Catumbi kapuose, Rio de Janeiro lietuvių pamaldos už mirusius kolonijos narius.

Lapkričio 1, 18 val., Žilvičio, Rūtelės ir skautų tėvų susirinkimas Jaunimo namuose. V. Zelina apie įvairius svarbius reikalus.

Lapkričio 3, 20:30 val. JK komiteto valdybos posėdis Sąjungos rūmuose, R. Lituānia.

Lapkričio 10, 20:30 val. JK valdybos posėdis R. Lituānia.

Lapkričio 15-16, Jaunimo kongreso bazaras, Sąjungos rūmuose, R. Lituānia.

Lapkričio 14-16. Trijų kraštu PLJK pasitarimas, Buenos Aires.

Lapkričio 16, 11 val. katedros koplyčioje Rio de Janeiro lietuvių pamaldos.

Lapkričio 17, 20:30, Sąjungos būstinėje JK valdybos posėdis.

Lapkričio 23, 17:00 Mišios ir Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas su literatūros ir muzikine programa, R. Juatindiba, 28-Moóca.

Lapkričio 23, „Nemunas“ šoka Persikų šventėje, Cocuera (prie Mogi das Cruzes)

Lapkričio 23, 16 val. lietuvių kalėdinis pasirodymas Prakartėlių muziejuje, Ibirapueros parke.

Lapkričio 24, JK valdybos posėdis Sąjungos rūmuose, Rua Lituānia.

Lapkričio 28, 20 val. PLIAS susirinkimas pas A. ir H. Mošinskius.

Lapkričio 29, BLB Literatūros ratelio posėdis su Z. Bačelio monografijos „Nerimo širdis“ pristatymu pas G. Bačelį, Av. Angélica 1697, 20:00 val.

Lapkričio 30, São Paulo arkivyskupijos imigrantų diena.

Gruodžio 6, nuo 15 iki 16 val., Prakartėlių muziejuje Ibirapueros parke, lietuvių kalėdinę programą atlieka „Rūtelė“.

Gruodžio 7, nuo 8 val., ateitininkų ruošinama visam lietuviškai kalbančiam jaunimui susitelkimo diena. V. Zelinos Jaunimo nam.

ŠVEDIJOJ PRAŠO "ŽINYNO"

Švedijos universiteto Uppsaloje biblioteka Brazilijos Lietuvių Bendruomenės prašė atsiųsti prieš dvejus metus išleisto „Brazilijos lietuvių žinyno“ egzempliorių.

RAŠO APIE BRAZILIJĄ

Dieraštis "Draugas" Čikagoje pradėjo spausdinti keliolikos rašinių seriją apie šiaurės rytų Braziliją, jos papročius ir lietuvius.

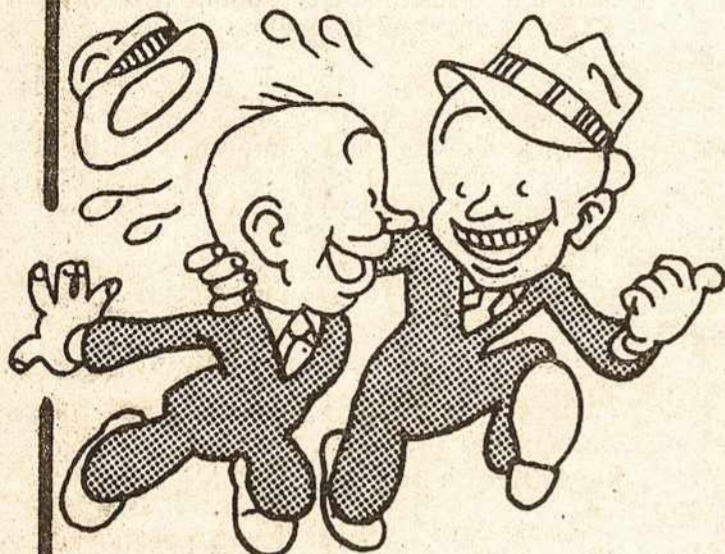
„Tėviškės Žiburių“ spalio 16 laidos pirmajame puslapyje „Nemuno“ šokėjų fotografija Corcovado kalne koncerto Rio de Janeiro proga. Jau antrą kartą ši mėnesį Kanados lietuvių savaitraštis pirmame puslapyje įdeda fotografiją iš Brazilijos.

UŽMOKEJO UŽ ML

Po 50 kr. Antanas Rudys, Eliana Monvillo, Ignas Juknevičius, po 70 kr. už 1976 m. V. Jovaišas, Antonia Vidmantas, Valeria del Debio, Bruna Kemeklis Merani, Maria Catafay; po 200 kr. Alf. Vaitkevičius ir ta suma ML parėmė Pijus Butrimavičius; 188 kr. Irena Šimonytė Baleišienė; 250 kr. jaunųjų šeimų būrelis; 1.000 kr. Ateitininkų sendraugų skyrius.

MŪSŲ ŽINIOS

SKUBĖKIM' SKUBĖKIM, RAULAI

I ZELINOS KERMOŠIŲ

Šį šeštadienį ir sekmadienį vakare, 17 iki 22 valandos.

Tai paūšim, paūliuosim, laimę išbandysim, draugų susitiksim, na, ir savo bažnyčiai padėsime. Nepasivėluokim, kad gerieji fantai nedingtų.

VĒLINIŲ MIŠIOS MOOKOJE

Sekmadienį, Vėlinių dieną šv. Kazimiero koplyčioje sudėtinės mišios už mirusiuosius 8 val. ir 17 val.

VĒLINĖS RIO DE JANEIRO

Kun. M. Valiukėvičius iš Niteroi laikys pamaldas lietuvių koplyčioje Catumbi kapuose Vėlinių dieną 10 val. ryto.

ISTEKĖJO VERA L. GAULYTĖ

Spalio 25 Rio de Janeiro pėel. P. Ragazinskas moterystės sakramentu sujungė Kazimiero ir Elenos Eugenijos Gaulių dukterį Verą.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DR. HELGA HERING

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão) Telefonas: 220-0439

ra Lúcia su Marcio Almeida Ferreira, taip pat baigusiu biochemijos mokslus.

Vestuvės švęstos gražioje koplyčioje prie N. S. de Conceição bažnyčios, Ilha do Governador, o priėmimas - jaunosios tėvų namuose. Kūmais iš São Paulo buvo Kazimieras ir Nancy Miliuskai.

Jaunieji gyvens gražuosė namuose Jardim Guanabara. Iškilmėse dalyvavo daug lietuvių ir kitų pažįstamu bei draugų.

ARTISTŲ VAKARIENĖ

Ateitininkų sendraugių valdyba spalio 21 surengė vakarienę „Žvakidės“ artistams pagerbti. Nebuvo jokios oficialios programos, tik gražus ir turtingas stalas ir draugiška nuotaika. Dalyvavo artistai, pranešėjos, valdybos nariai ir kunigai. Vakarienėje dalyvavęs prel. P. Ražazinskas padėkojo už kongresui skirtą tūkstantį

Baigiantis vaisėms, visi pažadėjo remti ateitininkų kandidatę į kongreso lietuvaiteis ir paėmė plaktinti laimėjimų knygutes. Po vaisių skambėjo lietuviškos dainos.

Lietuvių Sąjunga

Lapkričio (novembro) 15-16 d.d.

Dar turite laiko įteikti daiktus BAZARUI.

Tai galite padaryti kiekvieną trečiadienį (quarta feira) L. Sąjungos rūmuose nuo 14 iki 22 val. Rua Lituania 67, Mokoje. Telef. 292-1434.

Jei negalite daiktų patys pristatyti, praneškite p. Albinai Ambrazevičienei telef. 274-5116.

LABAI LAUKIAME VISŲ BENDRADARBIAVIMO.

Bazaro pajamos skiriamos III PLJ kongresui.

PLJ Kongreso Finansų Komisija

Kai skirstėsi paskutiniai dalyviai dvidešimts antroji spalio jau buvo visai čia pat.

ATEITININKŲ ŽODIS

Moksleivių ateitininkų dr. Eliziejus Draugelio kuopos pirminko Roberto Jono Saldžio žodis „Žvakidės“ premjeros proga:

Gerbiamieji svečiai –

Sveikinu ateitininkų vardu visus susirinkusius į šią meno šventę. Jei šis popietis jums suteiks džiaugsmo, mes džiaugiamės kartu.

Su malonumu pristatome šį Antano Škėmos parašytą ir ateitininkų parengtą veikalą. Per meną mes išreiškiame savo idėjas, savo idealus, troškimus, šauksmus ir visa tai, ką mes jaučiame savo širdžių gilumoje.

Dėkojame visiems, kurie šiandien atvykote į šį mūsų parengimą. Jaučiames laimingi, galėdami jums parodyti savo darbo ir pastangų vaisius.

Matydami taip gausiai susirinkusius, tikimės kongreso pasisekimo, kuris priklausys nuo mūsų visų. Laukdami jūsų simpatijos ir pritarimo mūsų pasirodymui, pradedame programą.

Dar karta aciu už atvykimą,

MINĖS KARIUOMENĖS DIENA

Lapkričio 23, sekmadienį, Lietuvos kariuomenės šventė, šv. Kazimiero parapijos salėje 17 val. Mišios ir po jų meninė programa, kurią atliks literatūros ratelis ir Aušros choras.

UŽSAKO TAUTINIUS RŪBUS

Vytautas Dorelis Montevidėjuje šiuo metu audžia naujus spalvingus ir keik lengvesnius tautinius drabužius mergaitėms. Kartu su medžiaga šį kartą gaunama ir pritaikyta juosta. Kaina apie 700 kr., drabužiai São Paule bus lapkričio mėnesį ir tikrai prieš Jaunimo kongresą.

Jeigu būtų norinčių drabužius užsakyti, jie kviečiami skubiai pranešti kun. P. Dauginčiui. Taip pat anksčiau drabužius užsisakiusieji prašomi patvirtinti, kad pageidauja drabužių

PABALTIEČIŲ BIULETENIS

Išėjo Pabaltiečių biuletenio 5 (20) numeris kaip ML priedas „Suplemento Báltico.“ Estai informuoja apie Tartu universitetą, baigiantį prarasti vakarietišką savo kryptį, nes jame jau daugiau rusų studentų, negu pačių estų.

Latviai atspausdina savo poeto Karlis Dzilleja eilėrašį „Žmogus tremtyje.“ Tačiau didžiausią aštuonių puslapių leidinio dalį užima lietuviai.

Čia duodama portugališkai informacijų apie religinį persekiojimą Lietuvoje, bet ir stiprią rezistenciją; pateikiami šv. Tėvo žodžiai šešiolikai dvasiškių atvykusių iš Lietuvos šv. Metų proga; ir plati informacija apie ruošiamą jaunimo kongresą.

Pats biuletenis siuntinėjamas laikraščių redakcijoms, radijo bei televizijos stotims, daugumai valdžios pareigūnų ir visiems (285) Brazilijos vyskupams.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-SOMBRINHAS TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual 104.519.517

CGC. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones 274-0677 - (Res.274-1886)
São Paulo

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 50 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 250 kr. Paskiro numerio kaina: 1.00 kruzeiras. Užuojautes ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėju nuomone. Už skelbimų kalba ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis išeina ketvirtadieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai išteikti neveliau kaip iki sekmadienio vakaro.